

Designing a Model for National Organizational Governance Infrastructures

Mohammad Mousavi-Saleh¹, Jafar Mahmudi², Syed Ziauddin Ghazizadeh³

Abstract

Objective: National infrastructures of organizational governance, by establishing a robust framework, contribute to enhancing transparency and accountability in organizations and companies. These infrastructures, while ensuring justice and sustainability, also strengthen productivity and public trust at both national and international levels. The aim of this research is to examine national organizational governance infrastructures in different countries and to explain the model of national organizational governance infrastructures through the analysis of related studies.

Method: This study employed the seven-step meta-synthesis method proposed by Sandelowski and Barroso to analyze and synthesize the results of 117 related studies conducted between 1990 and 2024.

Findings: After multiple rounds of reviewing and refining the coded data, 858 characteristics were extracted, which were further reviewed and revised for more precise analysis. The identified codes were grouped into three main categories of infrastructures based on conceptual similarities, and ultimately, 46 concepts were divided into three key groups. The results indicate that national organizational governance infrastructures are classified into three main levels. The first level includes political infrastructures, which are divided into two parts: policy-making infrastructures, where legislative bodies and the Ministry of Economy and Finance play a central role, and legal and regulatory infrastructures, which encompass 20 types of laws and regulations aimed at creating an efficient legal system for companies and organizations. The second level consists of regulatory infrastructures, including 12 main types of infrastructures that directly impact economic health and transparency. The third level pertains to facilitative infrastructures, which include institutions such as shareholder rights associations, corporate governance commissions, and educational and advisory bodies, and strengthen the foundations of transparency and accountability in organizations by promoting effective management and transparency.

Keywords: Organizational Governance; National Infrastructures; Political Infrastructures; Regulatory Infrastructures; Facilitative Infrastructures

1. Department of Industrial and Systems Engineering, Faculty of Engineering, Imam Hossein University, Tehran, Iran. (Corresponding author) m.mousavisaleh@gmail.com

2. Department of Industrial and Systems Engineering, Faculty of Engineering, Imam Hossein University, Tehran, Iran. j.mahmudi42@gmail.com

3. Department of Industrial and Systems Engineering, Faculty of Engineering, Imam Hossein University, Tehran, Iran. Zia.Ghazizadeh@Gmail.com

طراحی الگوی زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی

پذیرش: ۱۴۰۴/۰۵/۰۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۸/۱۱

محمد موسوی صالح*؛ جعفر محمودی^۱؛ سید ضیاءالدین قاضی زاده^۲

چکیده

هدف: زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی با ایجاد چارچوبی مستحکم، به افزایش شفافیت و پاسخگویی در سازمان‌ها و شرکت‌ها کمک می‌کنند. این زیرساخت‌ها ضمن تضمین عدالت و پایداری، بهره‌وری و اعتماد عمومی را در سطح ملی و بین‌المللی تقویت می‌نمایند. هدف این پژوهش، بررسی زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی در کشورهای مختلف و تبیین الگوی زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی از طریق تحلیل مطالعات مرتبط است.

روش: این مطالعه با استفاده از روش فراترکیب هفت‌مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو به تحلیل و ترکیب نتایج ۱۱۷ پژوهش مرتبط در بازه زمانی سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۲۴ پرداخته است.

یافته‌ها: پس از چندین بار بازخوانی و پالایش داده‌های کدگذاری شده، ۸۵۸ مشخصه استخراج شد که برای دقت بیشتر تحلیل‌ها، بازبینی و اصلاح شد. کدهای شناسایی شده بر اساس شباهت‌های مفهومی در سه دسته اصلی زیرساخت‌ها گروه‌بندی شده و در نهایت ۴۶ مفهوم به سه گروه کلیدی تقسیم شدند. **نتایج:** نتایج پژوهش نشان می‌دهند که زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی در سه سطح اصلی دسته‌بندی می‌شوند. سطح اول شامل زیرساخت‌های سیاسی است که خود به دو بخش تقسیم می‌شود: زیرساخت‌های سیاست‌گذاری که در آن مجالس قانون‌گذاری و وزارت اقتصاد و دارایی نقش اصلی را ایفا می‌کنند و زیرساخت‌های قانونی و مقرراتی که شامل ۲۰ نوع قانون و مقررره برای ایجاد یک نظام کارآمد حقوقی در زمینه شرکت‌ها و سازمان‌ها می‌شود. سطح دوم شامل زیرساخت‌های تنظیم‌گری است که شامل ۱۲ نوع زیرساخت اصلی است و به‌طور مستقیم در افزایش سلامت اقتصادی و شفافیت تأثیرگذار است. سطح سوم به زیرساخت‌های تسهیل‌گری مربوط می‌شود که نهادهایی همچون انجمن‌های حقوق سهامداران، کمیسیون‌های حکمرانی سازمانی و نهادهای آموزشی و مشاوره‌ای را در بر می‌گیرد و با ارتقای شفافیت و مدیریت مؤثر، پایه‌های شفافیت و پاسخگویی در سازمان‌ها را تقویت می‌کند.

کلمات کلیدی: حکمرانی سازمانی؛ زیرساخت‌های ملی؛ زیرساخت‌های سیاسی؛ زیرساخت‌های تنظیم‌گری؛ زیرساخت‌های تسهیل‌گری

۱. دانشجوی دکتری تخصصی مهندسی صنایع گرایش سیستم‌های کلان، گروه مهندسی صنایع و سیستم‌ها، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)

M.Mousavisaleh@gmail.com

۲. استادیار، دکتری تخصصی مهندسی صنایع، گروه مهندسی صنایع و سیستم‌ها، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران. j.mahmudi42@gmail.com

۳. دانشیار، دکتری تخصصی مهندسی صنایع، گروه مهندسی صنایع و سیستم‌ها، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران. Zia.Ghazizadeh@Gmail.com

مقدمه و بیان مسئله

رویکردها نسبت به نقش دولت در توسعه اقتصادی پس از جنگ جهانی دوم، سه پارادایم اصلی را طی کرده است: «دولت بزرگ» با شعار «دولت، موتور توسعه»، «دولت کوچک»، و پارادایم نوین «دولت همسو با بازار» با شعار محوری «حکمرانی خوب» (عبادت، ۱۳۹۵: ۱۲). حکمرانی خوب به ساختارها و فرآیندهای تصمیم‌گیری، توزیع قدرت و تخصیص مسئولیت‌ها برای تحقق اهدافی چون پایداری و رضایت ذی‌نفعان اطلاق می‌شود (راه‌نجات، ۱۴۰۳: ۱۲۵). نظام حکمرانی ملی دارای چهار کارکرد اصلی است که مستقیماً بر توسعه اقتصادی و اجتماعی مؤثرند: (۱) سیاست‌گذاری (جنبه‌های هنجاری و ایدئولوژیک)، (۲) تنظیم‌گری (مداخلات دولتی برای تحقق منافع عمومی)، (۳) تسهیل‌گری (توانمندسازی بازیگران، و (۴) ارائه کالا و خدمات (تأمین رفاه) (وید، ۲۰۲۲: ۸۹؛ امامیان و همکاران، ۱۳۹۷: ۹).

در این چارچوب، «حکمرانی سازمانی» به عنوان یکی از مدل‌های حکمرانی، به رویه‌ها و ساختارهایی می‌پردازد که از طریق آن، اهداف سازمان، ابزارهای دستیابی به آن و نحوه نظارت بر عملکرد و پاسخگویی به ذی‌نفعان تعیین می‌شود (بیگی و همکاران، ۱۴۰۲: ۱۵). حکمرانی سازمانی دارای دو وجه است: سازوکارهای درونی (مرتبط با عملکرد داخلی و رفتار بازیگران) و سازوکارهای برونی (مرتبط با چارچوب‌های هنجاری و زمینه‌ای در سطح ملی) (قاسمی و جوهری، ۱۴۰۳: ۱۱۸؛ حیدرخانی، ۱۴۰۳: ۷). وجه برونی که موضوع اصلی این پژوهش است، به «حکمرانی سازمان‌ها در ابعاد ملی» اشاره دارد و شامل نهادهای رسمی (قوانین، مقررات) و غیررسمی (هنجارها، ارزش‌ها) می‌شود. این نهادها زیرساخت‌هایی را شکل می‌دهند که بر توزیع قدرت، مالکیت، تصمیم‌گیری، حسابرسی و تخصیص منابع در جامعه تأثیر گذارند (گراتز و شاپیرو^۱، ۲۰۲۰: ۶۲).

روندی جهانی به سمت همگرایی در حکمرانی سازمانی به دلیل عواملی چون هماهنگی کدهای حکمرانی، استانداردسازی حسابداری و حسابرسی (توسط نهادهایی چون IASC و IPAC) و ادغام بازارهای مالی در حال شکل‌گیری است (لو و باتن^۲، ۲۰۲۳: ۵۱). کشورهای متعددی با الهام از تئوری‌های نهادگرا به طراحی و تقویت زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی خود پرداخته و به نتایج مثبتی دست یافته‌اند (سانگ و یو^۳، ۲۰۲۲: ۱۰؛ راجاگان^۴، ۲۰۱۱: ۱۳۰؛ کیم و مون^۵،

1. Wade
2. Graetz and Shapiro
3. Lu and Batten
4. Sung and Yu
5. Rachagan
6. Kim and Moon

۲۰۱۹: ۱۳؛ شنگ و همکاران^۱، ۲۰۰۶: ۱۳۲؛ پولزینگ و ویلکینسون^۲، ۲۰۱۸: ۱۲؛ آگیمانگ و همکاران^۳، ۲۰۱۹: ۵۴۰).

با وجود اهمیت موضوع، بررسی‌ها نشان می‌دهد تحقیقات پیشین به صورت پراکنده و منفرد به تحلیل بخش‌هایی از زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی پرداخته‌اند و یک الگوی جامع و یکپارچه در این زمینه ارائه نشده است. این امر مانع از دستیابی به یک دیدگاه کلان و سیستماتیک می‌شود. بر این اساس، سوال اصلی پژوهش حاضر این است: «الگوی زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی چگونه است؟»

هدف اصلی این پژوهش، طراحی الگوی زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی از طریق مطالعه تطبیقی کشورهای منتخب و با استفاده از روش فراترکیب هفت مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو^۴ (۲۰۰۷) است. این تحقیق در پی پر کردن شکاف پژوهشی موجود و ارائه یک تصویر کامل و جامع از مؤلفه‌های این زیرساخت‌ها است. انتظار می‌رود نتایج این پژوهش دارای دلالت‌های کاربردی مهمی برای سیاست‌گذاران و نهادهای ذی‌ربط در ایران باشد؛ از جمله کمک به تدوین و اصلاح قوانین تجاری، حمایت از سرمایه‌گذاری، توسعه استانداردهای حرفه‌ای حسابداری و حسابرسی، اصلاح ساختار نهادهای تنظیم‌گر و تسهیل‌گر، و تقویت شفافیت و پاسخگویی. در نهایت، این تحقیق می‌تواند به ارتقاء سطح بلوغ زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی در ایران کمک شایانی نماید. لازم به ذکر است که در این پژوهش به منظور محدود کردن حوزه تحقیق، شرکت‌های دولتی و شرکت‌های پذیرفته شده در بورس به عنوان دامنه تحقیق انتخاب شده‌اند.

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

در بخش مبانی نظری، سعی شده است تا با بررسی جامع و نظام‌مند مفاهیم، چالش‌ها و سازوکارهای حکمرانی سازمانی، زمینه‌ای قوی برای درک موضوع تحقیق فراهم شود.

حکمرانی سازمانی

قرن بیستم را می‌توان عصر شکوفایی دانش مدیریت دانست، اما سوالی که آقای تریکر^۵، از پژوهشگران حوزه مدیریت، مطرح می‌کند این است: دانش حکمرانی سازمانی در این میان چه جایگاهی دارد؟ او بر این نکته تأکید می‌کند که اگر دانش مدیریت چالش اصلی قرن بیستم بوده،

1. Sheng et al
2. Poolsing and Wilkinson
3. Agyemang et al
4. Sandelowski and Barroso
5. Tricker

دانش حکمرانی سازمانی بی‌شک چالش کلیدی قرن بیست و یکم خواهد بود. (محمودی و آقائی روزبهانی، ۱۴۰۱: ۴۶) ریچارد اسکات در کتاب "سازمان‌ها: سیستم‌های عقلایی، طبیعی و باز"^۱، بیان می‌کند که سازمان‌ها در ابتدا براساس اهداف مشخص بنیان‌گذاران خود شکل می‌گیرند، اما در مسیر فعالیت، تحت تأثیر فشارهای داخلی و خارجی، به نهادهایی تبدیل می‌شوند که اولویت اصلی آن‌ها حفظ بقاست. این فشارها از سوی مدیران، کارکنان و عوامل بیرونی همچون دولت و نهادهای تنظیم‌گر اعمال می‌شود. در نتیجه، فاصله‌ای میان اهداف اولیه و عملکرد واقعی سازمان‌ها پدید می‌آید. حکمرانی سازمانی به‌منظور مدیریت این فاصله، تلاش می‌کند توازنی میان اهداف اولیه و نیازهای واقعی سازمان برقرار سازد. (سارتا و همکاران^۲، ۲۰۲۱: ۵۲). لین و همکاران حکمرانی سازمانی را به عنوان یک مکانیزم کلیدی برای مدیریت روابط ذی‌نفعان، افزایش شفافیت، و تسهیل تصمیم‌گیری‌های کارآمد تعریف کرده‌اند (لین و همکاران^۳، ۲۰۲۳: ۲۰۵). شنک و منگات^۴ حکمرانی سازمانی را به عنوان یک چارچوب تعریف می‌کنند که به بهبود مدیریت داده‌ها، هماهنگی بین ذی‌نفعان، و افزایش کیفیت و کارایی سیستم‌های نظارتی کمک می‌کند (شنک و منگات، ۲۰۲۳: ۳).

سازوکارهای حکمرانی سازمانی

مهم‌ترین سازوکارهای برای تحقق اهداف حکمرانی سازمانی شامل مسئولیت‌پذیری، پاسخگویی و ... به دو دسته زیر تقسیم می‌شوند:

الف) سازوکارهای درون‌سازمانی یا محاطی: ۱) هیئت‌مدیره: انتخاب و استقرار هیئت‌مدیره توانمند، خوش‌نام و بی‌طرف؛ ۲) مدیریت اجرایی: تقسیم مسئولیت‌ها بین مدیریت اجرایی و استقرار نرم‌افزارهای مناسب. ۳) مدیریت غیر اجرایی: ایجاد کمیته‌های هیئت‌مدیره از مدیران مستقل و غیر اجرایی (شامل کمیته حسابرسی، حقوق، تنظیم‌گری، نظارت و ...). ۴) کنترل‌های داخلی: طراحی، تدوین و استقرار کنترل‌های داخلی مناسب؛ ۵) اخلاق سازمانی: تدوین و گسترش آیین رفتار حرفه‌ای و اخلاق سازمانی (قاسمی و جوهری، ۱۴۰۳: ۱۱۸).

ب) سازوکارهای برون‌سازمانی یا محیطی: ۱) نظام حقوقی ورشکستگی: برقراری نظام حقوقی شفاف و سیستم‌های ورشکستگی مناسب؛ ۲) نظارت قانونی: تدوین، تصویب و استقرار قوانین نظارتی مناسب؛ ۳) کارایی بازار سرمایه: گسترش بازار سرمایه و تقویت کارایی آن؛ ۴) بازار کنترل شرکتی: بدست گرفتن کنترل شرکت‌های با عملکرد ضعیف به منظور بهبود مزیت‌های رقابتی؛ ۵) نظارت سهامداران عمده: ایجاد انگیزه در سهامداران به فعالیت‌هایی از

1. Organizations: Rational, Natural, and Open Systems
2. Sarta et al
3. Lin et al
4. Schenck and Mangat

قبیل خرید سهام کنترلی، ۶) نقش سهامداران نهادی: تشویق و گسترش سرمایه‌گذاری نهادی؛ ۷) نظارت سهامداران اقلیت؛ ۸) الزامی کردن حسابرسی خارجی: با توجه به نقش برجسته نظارتی آن و ۹) فعالیت مؤسسات رتبه‌بندی: ایجاد تسهیلات برای فعالیت مؤسسات رتبه‌بندی (حیدرخانی، ۱۴۰۳: ۷).

پیشینه تحقیق

در این بخش پیشینه تحقیقات داخلی و خارجی انجام شده مرتبط با زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی در سطح ملی مورد بررسی قرار گرفته‌اند و مطابق جدول ۱ ارائه می‌گردد.

جدول ۱. خلاصه پیشینه پژوهش

نام پژوهشگر/پژوهشگران و سال انجام پژوهش	عنوان پژوهش	یافته‌ها
(یوسف‌نژاد و همکاران، ۱۴۰۰)	بررسی تاثیر قدرت سهامداران...	نتایج پژوهش نشان داد که تمرکز مالکیت رای دهی بر کیفیت سیستم مدیریت شرکت‌ها تأثیر منفی دارد.
(یلفانی و همکاران، ۱۴۰۰)	اثر حاکمیت شرکتی بر تأخیر...	نتایج نشان داد که در شرکت‌های بیمه، متغیرهای نفوذ مدیرعامل و استقلال هیئت مدیره با تأخیر گزارش حسابرسی رابطه معنادار و مثبت و مالکیت نهادی با تأخیر گزارش حسابرسی رابطه معنادار و منفی دارند.
(محمدی و همکاران، ۱۴۰۱)	تأثیر مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی ...	یافته‌ها حاکی از رابطه معنادار چسبندگی انتظارات مدیران و بازده سهام و همچنین تنها مکانیزم درصد سهامداران نهادی بر بر رابطه چسبندگی انتظارات مدیران و بازده سهام تأثیر معنادار دارد.
(وارث و همکاران، ۱۴۰۱)	بررسی تجربی تأثیر حاکمیت شرکتی...	نتایج پژوهش مؤید ارتباط معنادار کارایی سرمایه‌گذاری و حاکمیت شرکتی است. در واقع انتظار می‌رود با افزایش کیفیت ساختار حاکمیت شرکتی، کارایی سرمایه‌گذاری بهبود یابد.

یافته‌ها	عنوان پژوهش	نام پژوهشگر/پژوهشگران و سال انجام پژوهش
<p>نتایج نشان داد ریسک‌های اعتباری، عملیاتی، نقدینگی و بازار تأثیر معناداری روی عملکرد بانک دارند و همچنین هر چه کفایت سرمایه بالاتر باشد عملکرد بانک بهتر است و علاوه بر این توجه به حاکمیت شرکتی تأثیر معناداری روی عملکرد بانک دارد.</p>	<p>تأثیر ریسک پذیری، کفایت ...</p>	<p>(هاشمی و چاوشی، ۱۴۰۲)</p>
<p>نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که از بین سازوکارهای هیئت مدیره تنها استقلال و اندازه هیئت مدیره بر افشای اطلاعات شرکت تأثیر مثبت و معناداری دارد و دوگانگی وظیفه مدیرعامل تأثیر منفی و معناداری بر افشای اطلاعات شرکت دارد.</p>	<p>فراتحلیل حاکمیت شرکتی و ...</p>	<p>(قاسمی‌پور و همکاران، ۱۴۰۲)</p>
<p>نتایج نشان داد که مؤلفه‌های حسابداری مدیریت بر مؤلفه‌های حسابداری مدیریت استراتژیک و ویژگی‌های حاکمیت شرکتی تأثیر معناداری دارند. نتایج همچنین نشان داد که مؤلفه‌های حسابداری مدیریت استراتژیک بر ویژگی‌های حاکمیت شرکتی تأثیر معناداری دارند.</p>	<p>ویژگی‌های حاکمیت شرکتی...</p>	<p>(سحری و حیدرپور، ۱۴۰۲)</p>
<p>نتایج نشان داد قوانین و مقررات باید به نحوی اصلاح گردند که نقش آفرینی ذینفعان را در اداره صندوق‌های مستمری تقویت نمایند.</p>	<p>بربادرفته: نقد حاکمیت شرکتی ...</p>	<p>(قاسمی و جوهری، ۱۴۰۳).</p>
<p>نتایج کیفیت شاخص مالکیت و شفافیت را در شرکت‌های نمونه، کیفیت شاخص ساختار هیات مدیره و کیفیت حاکمیت شرکتی را در شرکت‌های مورد بررسی نشان می‌دهد.</p>	<p>رتبه بندی حاکمیت شرکتی....</p>	<p>(عبداللهی و اسماعیل‌زاده مفری، ۱۴۰۳)</p>

یافته‌ها	عنوان پژوهش	نام پژوهشگر/پژوهشگران و سال انجام پژوهش
<p>نتایج تحقیق نشان داد که استقلال و غیراجرایی بودن هیئت مدیره و کنترل تعارض منافع از رکن تصمیم‌گیری، به همراه ایجاد زیرساخت‌های شفافیت از رکن افشاء، مهم‌ترین مؤلفه‌های حاکمیت شرکتی برای دستیابی به ثبات و سلامت بانکی هستند.</p>	<p>رتبه بندی ارکان حاکمیت شرکتی....</p>	<p>(ترابی فر و همکاران، ۱۴۰۳)</p>
<p>نتایج نشان داد که زیرساخت‌های موثر حکمرانی سازمانی شامل سیستم حقوقی مستقل و قابل اعتماد، بازار سهام نقدینه با سرمایه‌گذاران نهادی، مؤسسات مالی و مشاوران متخصص، نهادهای نظارتی پوشش‌دهنده شرکت‌ها و بازارها، و ثبت شرکت‌ها با شفافیت بالا است. همچنین، چارچوب حقوقی و حسابداری حرفه‌ای، مؤسسات حسابرسی مستقل، سازمان‌های حرفه‌ای دبیری امور سازمان، مؤسسات آموزشی و مشاوره‌ای حکمرانی سازمانی، و نهادهای دانشگاهی و نشریات تخصصی نقش کلیدی در تقویت این زیرساخت‌ها دارند.</p>	<p>حکمرانی سازمانی: اصول، سیاست‌ها و نمونه‌های عملی</p>	<p>(تریگر و تریگر، ۲۰۱۵)</p>
<p>شرکت‌های خانوادگی آسیایی به دلیل ضعف نهادهای حمایتی بازار و کنترل سیاسی قوی، از ارتباطات سیاسی و شبکه‌های اجتماعی غیررسمی برای کاهش عدم قطعیت و گسترش روابط تجاری استفاده می‌کنند. این امر همچنین به وسیله ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی خاصی مانند حفظ اعتبار و جان‌نشین‌پروری تقویت می‌شود.</p>	<p>حکمرانی سازمانی و نهادها...</p>	<p>(دینه و کالابرو، ۲۰۱۹)</p>

نام پژوهشگر/پژوهشگران و سال انجام پژوهش	عنوان پژوهش	یافته ^۱
(ارسلان و الفاتک ^۱ ، ۲۰۲۰)	نقش نهادها در شکل‌گیری سیستم حکمرانی سازمانی...	در پاکستان، هشت عامل نهادی شامل حسابرسی، سیاسی، حقوقی، هیئت‌مدیره، آگاهی سهامداران، حق رأی، فرهنگ و ارزش‌ها نقش مهمی در حکمرانی سازمانی دارند. و برای حل چالش‌ها باید به این عوامل بر اساس ویژگی‌های نهادی مربوطه توجه شود.
(دافیلد و واتسون ^۲ ، ۲۰۲۲)	نقش دبیر شرکت: راهنمایی مدیران برای حکمرانی در هیئت‌مدیره	این مطالعه نشان می‌دهد که دبیر هیئت‌مدیره می‌تواند نقش کلیدی در ارتقای حکمرانی و بهبود عملکرد هیئت ایفا کند. دبیران ماهر، با تعامل مؤثر، به‌عنوان دازایی راهبردی برای سازمان‌ها شناخته می‌شوند.
(مگنیس و همکاران ^۳ ، ۲۰۲۴)	تأثیر مکانیسم‌های حکمرانی سازمانی بر...	این مطالعه نشان می‌دهد که بهبود حکمرانی سازمانی پس از بحران مالی جهانی منجر به کاهش ریسک‌پذیری بانک‌ها شده است. همچنین، عوامل نهادی و اقتصادی کشورها به‌طور معناداری بر رفتار ریسک‌پذیر بانک‌ها تأثیر دارند.
(آتوگبا و آکوا-سام ^۴ ، ۲۰۲۴)	رابطه بین حکمرانی سازمانی و عملکرد...	یافته‌ها نشان می‌دهد که حکمرانی سازمانی به‌تنهایی تأثیر منفی بر عملکرد شرکت‌ها دارد. اما رعایت چارچوب‌های حکمرانی ملی و نهادی نقش مهمی در تعدیل این رابطه و بهبود عملکرد شرکت‌ها و سازمان‌ها ایفا می‌کند.

1. Arslan and Alqatan
2. Duffield and Watson
3. Magnis et al
4. Atugeba and Acquah-Sam

نام پژوهشگر/پژوهشگران و سال انجام پژوهش	عنوان پژوهش	یافته‌ها
(حبیب، ۲۰۲۴)	توسعه مالی و اثربخشی حکمرانی سازمانی	یافته‌ها نشان می‌دهد که سلامت کلان اقتصادی و حاکمیت شرکتی کارآمد برای توسعه مالی در منطقه MENA حیاتی هستند. همچنین، اجرای بهترین شیوه‌های حاکمیت شرکتی می‌تواند به غلبه بر چالش‌های کسب‌وکار و بهبود مستمر عملکرد شرکت‌ها کمک کند.
(جان و همکاران ^۱ ، ۲۰۲۵)	آیا حکمرانی سازمانی اسلامی از ورشکستگی بانک‌های اسلامی جلوگیری می‌کند؟	یافته‌ها نشان می‌دهد که اندازه هیئت‌مدیره و تعداد جلسات آن تأثیر مثبت و معناداری بر پایداری اقتصادی بانک‌های اسلامی دارند، در حالی که مالکیت مدیریتی تأثیر منفی دارد. همچنین، نقش زنان در هیئت‌مدیره با در نظر گرفتن متغیرهای کنترلی، معنادار می‌شود و در مجموع، حکمرانی سازمانی اسلامی ابزاری مؤثر برای جلوگیری از ورشکستگی است.
(المطیری و همکاران ^۲ ، ۲۰۲۵)	چارچوب قانونی حکمرانی سازمانی در حقوق عربستان سعودی و ایالات متحده آمریکا	یافته‌ها نشان می‌دهد که حکمرانی سازمانی در ایالات متحده ساختارمندتر، شفاف‌تر و مبتنی بر قوانین سخت‌گیرانه‌تری نسبت به عربستان سعودی است. در مقابل، عربستان با وجود پیشرفت‌های اخیر، هنوز در حال توسعه چارچوب‌های نظارتی و قانونی خود برای ارتقای شفافیت و پاسخ‌گویی در شرکت‌هاست.

1. Jan et al
2. Almutairi et al

بررسی پیشینه پژوهش نشان می‌دهد که تحقیقات انجام‌شده در حوزه زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی بیشتر به صورت مجزا و با تمرکز بر اجزای خاصی از این معیارها انجام شده‌اند. این رویکرد پراکنده منجر به این شده است که هر پژوهش تنها بخشی از ابعاد زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی را پوشش دهد و به بررسی جامع و یکپارچه تمامی عناصر مؤثر در شکل‌گیری الگوی زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی پرداخته نشود. این شکاف تحقیقاتی، عدم وجود چارچوبی کلان و نظام‌مند را در این حوزه نمایان می‌سازد که بتواند تصویری کلی و دقیق از وضعیت زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی در سطح ملی ارائه دهد. از این رو، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر به انجام تحقیقاتی جامع احساس می‌شود که ضمن ترکیب و تحلیل یکپارچه زیرساخت‌ها، بینش‌های دقیق‌تر و قابل‌استفاده‌تری برای سیاست‌گذاران و مدیران فراهم آورد و به بهبود طراحی و اجرای سیاست‌های مرتبط با حکمرانی سازمانی کمک کند.

روش‌شناسی

روش پژوهش

این پژوهش با هدف توسعه‌ای و با استفاده از روش کیفی-توصیفی، به تحلیل داده‌های اسنادی از مقالات و گزارش‌های بین‌المللی پرداخته است. روش تحقیق، فراترکیب (متا-سنتز) است که یافته‌های کیفی متعدد را برای دستیابی به درکی عمیق و جامع تلفیق می‌کند (شارپ^۱، ۲۰۰۳: ۶۴). این رویکرد به دلیل ماهیت چندبعدی موضوع، برای ایجاد تصویری یکپارچه از زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی انتخاب شده است.

انتخاب کشورهای مورد مطالعه

بر اساس گزارش سال ۲۰۲۱ مؤسسه رتبه‌بندی اعتباری SAHA، کیفیت حکمرانی سازمانی کشورها بر مبنای چهار اصل کلیدی عدالت‌محوری، شفافیت، مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی ارزیابی شده است که پیاده‌سازی موفق این اصول نیازمند زیرساخت‌های مناسب است. در این مطالعه مقایسه‌ای، SAHA کشورهای جهان را بر اساس عملکردشان در این زمینه به ۵ گروه رتبه‌بندی کرده است (گروه ۱ بالاترین و گروه ۵ پایین‌ترین امتیاز) (ساها^۲، ۲۰۲۱). پژوهش حاضر، با تمرکز بر کشورهای دارای زیرساخت‌های مطلوب‌تر، نمونه مطالعاتی خود را از میان سه گروه برتر (شامل ۲۲ کشور از گروه اول، ۳۷ کشور از گروه دوم و ۳۷ کشور از گروه سوم) انتخاب کرده است. برای انتخاب نهایی کشورهای مورد مطالعه از

1. Sharp
2. SAHA

این مجموعه، تیم تحقیق یک چارچوب ارزیابی مبتنی بر پنج شاخص جامع طراحی نموده است که جزئیات آن در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. شاخص‌های تعیین کشورهای منتخب جهت مطالعه

شماره	عنوان شاخص ارزیابی
۱	برتری کشورها از منظر رتبه‌بندی جهانی حکمرانی سازمانی
۲	در دسترس بودن اطلاعات حکمرانی سازمانی در کشورهای مذکور
۳	طراحی تکاملی یا از بالا به پایین حکمرانی سازمانی در آنها
۴	شباهت مدل حکمرانی سازمانی و ساختار کشورهای مذکور با نهادهای کلان و ساختار کشور ایران
۵	میزان ارجاع به مقالات کشورهای مذکور در حوزه حکمرانی سازمانی

در این پژوهش برای انتخاب کشورهای مورد، از روش نمونه‌گیری هدفمند و نظرات دو گروه خبره شامل مدیران اجرایی دولتی (با حداقل ۱۰ سال سابقه مدیریتی) و متخصصان دانشگاهی (با حداقل ۵ سال سابقه علمی معتبر) بهره گرفته شد. شناسایی این افراد از طریق بررسی سوابق در پایگاه‌های علمی مانند Scholar Google، ISC و Scopus و مصاحبه‌های اولیه انجام شد و در نهایت ۷ نفر به عنوان نمونه نهایی انتخاب گردیدند. در مرحله ارزیابی، خبرگان با استفاده از طیف لیکرت (۱ تا ۵) وضعیت کشورها را بر اساس شاخص‌های از پیش تعیین‌شده (جدول ۲) امتیازدهی کردند. معیار نهایی انتخاب شامل کسب میانگین امتیاز بزرگتر مساوی ۴ و انحراف معیار کمتر مساوی یک، بود (فرانک و همکاران^۱، ۲۰۲۳: ۲۳۰). بر این اساس، ۲۰ کشور شامل آلمان، چین، کره جنوبی، ژاپن، ویتنام، استرالیا، سنگاپور، آفریقای جنوبی، نروژ، هند، هنگ‌کنگ، انگلستان، آمریکا، برزیل، تایلند، تایوان، ترکیه، سوئد، کانادا و مالزی انتخاب شدند. شایان ذکر است که استفاده از طیف لیکرت تنها ابزار غربالگری اولیه بوده و تحلیل‌های اصلی بر اساس داده‌های کیفی منابع علمی، گزارش‌های تخصصی و تجارب مستند این کشورها انجام شده است.

جامعه و نمونه مورد پژوهش

جامعه آماری تحقیق، کلیه پژوهش‌های مرتبط در کشورهای منتخب بوده که در بازه زمانی ۱۹۹۰ تا ۲۰۲۴ منتشر شده‌اند. برای یافتن این منابع، از کلیدواژه‌های مشخصی در پایگاه‌های اطلاعاتی خارجی استفاده شده است (جدول ۳) تا یافته‌های مطالعات پیشین به عنوان داده‌های اصلی این تحقیق مورد تحلیل قرار گیرند.

جدول ۳. موتورهای جستجو، پایگاه‌های اطلاعاتی و کلید واژه‌ها

کلید واژه‌ها	پایگاه اطلاعاتی	موتور جستجو
-National infrastructure in corporate governance include: Legal and Regulatory; Bankruptcy; Regulatory Oversight; Capital Market access; Blockholder and Institutional Investors Oversight; Credit Ranking Agency; External Audits; Minority shareholders Oversight -Professional organizations in corporate governance -Educational institutions in corporate governance -Consulting organizations in corporate governance -Research institutions in corporate governance	Science Direct Emerald Springer HeinOnline ELSEVIER Lexology Taylor & Francis Web of Science OECD World Bank	Google Google scholar yahoo

تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌ها

برای انجام فراترکیب، روش‌های مختلفی وجود دارد. در این پژوهش، از روش هفت مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو^۱ (۲۰۰۷) استفاده شده است. سندلوسکی و باروسو هفت گام را تعریف کرده‌اند که به کمک آن‌ها می‌توان داده‌های حاصل از مطالعات کیفی متعدد را ترکیب و بررسی کرد تا به درک جامع‌تری از موضوع دست یافت.

گام اول: تنظیم سوالات پژوهش

برای تعیین مسیر و چارچوب پژوهش، پژوهشگر ابتدا به تدوین سوالات پژوهش پرداخته است. این سوالات به عنوان ابزار راهنما عمل می‌کنند و کمک می‌کنند تا در جریان تحقیق، پژوهشگر از موضوع اصلی خارج نشود. در این مطالعه، سوالات پژوهش در قالب جدول ۴ ارائه شده‌اند.

جدول ۴. سوالات پژوهش جهت جستجوی سیستماتیک

پرسش‌های پژوهش	پارامتر
شناسایی زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی با توجه به معیارهای معرفی شده	What (چیستی کار)
مقالات و اسنادی که به تشریح زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی در کشورهای منتخب پرداخته‌اند.	Who (جامعه مورد نظر)
بررسی موضوعی آثار، شناسایی و یادداشت برداری نکات کلیدی، تحلیل مفاهیم، دسته‌بندی زیرساخت‌های شناسایی شده، تحلیل اسنادی	How (چگونگی روش)
کلیه آثار موجود بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۲۴ میلادی	When (محدودیت زمانی)

1. Sandelowski and Barroso

گام دوم: بررسی متون بصورت نظام‌مند

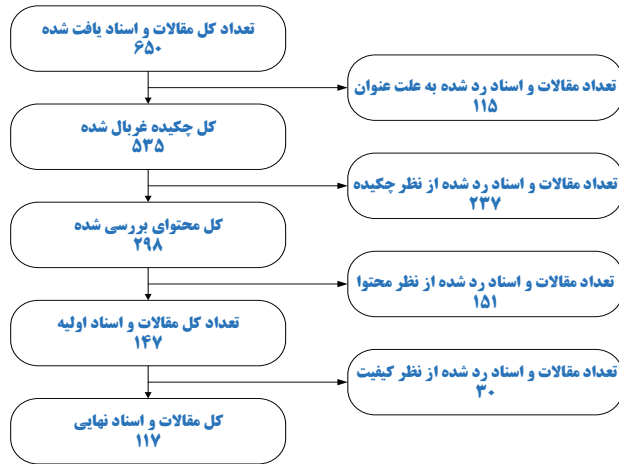
در این مرحله، کلیدواژه‌ها با استفاده از موتورهای جستجو و پایگاه‌های علمی که در بخش جامعه و نمونه آماری مشخص شده‌اند، به‌طور سیستماتیک و جداگانه در عنوان، چکیده، کلمات کلیدی و متن پژوهش‌ها جستجو شدند. معیارهای پذیرش یا رد مقالات/اسناد نیز در این پژوهش، بر اساس جدول ۵ تنظیم شده است.

جدول ۵. معیارهای پذیرش یا رد مقالات/اسناد در پژوهش حاضر

معیارها	معیار پذیرش	معیار عدم پذیرش
زبان تحقیقات	مطالعات انگلیسی	مطالعات غیر انگلیسی
زمان تحقیقات	تحقیقات منتشر شده از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۲۴	تحقیقات غیر از این تاریخ
اعتبار مقالات/اسناد	مقاله‌ها و اسناد چاپ شده در نشریات و پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر بین‌المللی	پایگاه‌های اطلاعاتی شخصی، نظرات شخصی
دسترسی به مقاله/اسناد	دسترسی به متن کامل مقاله/اسناد	عدم دسترسی به متن کامل مقاله/اسناد
موضوع مقاله/اسناد	- زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی شامل: قانون و مقررات؛ ورشکستگی؛ تنظیم‌گری؛ دسترسی به بازار سرمایه؛ نظارت سهامداران عمده و نهادی؛ موسسات رتبه‌بندی اعتباری؛ حسابداری خارج؛ نظارت سهامداران اقلیت - موسسات حرفه‌ای، موسسات آموزشی، موسسات مشاوره‌ای و موسسات پژوهشی در حکمرانی سازمانی	غیر از موارد اشاره شده

گام سوم: جستجو و انتخاب مقالات/اسناد مناسب

در این مرحله، مقالات/اسناد شناسایی شده با توجه به میزان ارتباط آن‌ها با سوالات پژوهشی بررسی شدند. مقالاتی/اسنادی که شرایط مورد نیاز را داشتند، برای تحلیل محتوای فراترکیب انتخاب گردیدند. این فرآیند شامل مراحل بازبینی متعددی بود که در هر کدام جنبه‌های مختلف مقالات مثل عنوان، چکیده، محتوا و کیفیت بررسی شدند. پس از هر دور بازبینی، برخی از مقالات تأیید و برخی حذف شدند. مقالاتی/اسنادی که تمام معیارها را برآورده کردند، به مرحله بعدی جهت تحلیل محتوا و استخراج نتایج منتقل شده‌اند. روند انتخاب مقالات مناسب در شکل ۱ ترسیم شده است. برای ارزیابی مقالات پژوهشی، از ابزار استاندارد و معتبر CASP^۱ استفاده شده است.

شکل ۱: نتایج جستجو و چگونگی انتخاب مقالات مناسب

گام چهارم: استخراج اطلاعات مقالات و یافته‌ها

در این پژوهش، پس از استخراج و خلاصه‌سازی داده‌ها از مطالعات کیفی پیشین، از ابزارهای کدگذاری و دسته‌بندی موضوعات برای تحلیل استفاده شد (سندلوفسکی و همکاران^۱، ۱۹۹۷: ۳۶۷). این فرآیند، که به عنوان بخش کلیدی تحلیل شناخته می‌شود (بارنت پیچ و توماس^۲، ۲۰۰۹: ۳)، شامل تخصیص کدهای مفهومی به بخش‌های متن و سپس گروه‌بندی این کدها بر اساس شباهت‌ها برای ایجاد موضوعات ساختارمند و منسجم است (هانس و لاکوود^۳، ۲۰۱۱: ۴۵). از طریق بازخوانی و بازبینی مکرر داده‌های کدگذاری‌شده، مضامین شناسایی شده پالایش یافتند تا درک عمیق‌تری از پدیده مورد بررسی حاصل شود. این مرحله، که جزئیات آن در جدول ۶ ارائه شده، منجر به شناسایی ۸۵۸ مفهوم اولیه (زیرساخت) گردید که به روشن‌تر شدن مفاهیم کلیدی پژوهش کمک شایانی کرد.

1. Sandelowski et al
2. Barnett-Page and Thomas
3. Hannes and Lockwood

جدول ۶. مفاهیم و زیرساخت‌های شناسایی شده در فراترکیب

منبع	مشخصه (کد)	مفهوم	زیرساخت	
(McClymont et al., 2018) ;(OECD, 2023) ; Andresen & Kaurin.);(Matsunami & Tatsumi, 2023) ;(Marcelius et al., 2022); (2019 (Bilgin & Athl, 2022) Holland et);(Shroff et al., 2018);(Pearce et al., 2023) ; ;(Liau & Passaro, 2019) ;(al., 2018 ;(OECD, 2007) ;(Poolsing & Wilkinson, 2018) (OECD, 2014) ;(Shimamoto, 1999) ;(SASAC, 2018) ;(CBIRC, 2018) ;(USCBC, 2021) ;(Auslin & Lin, 2020) ;(DCGK, 2023) ;(WorldBank, 2019) ;(Bafin, 2023) ;(Son et al., 2018)(Sande & Schneider, 2023) ;(Yun & Lee, 1999) ;(Murray et al., 2014) Stenfors et al.);(Yoshii et al., 2022) ;(Miles, 2002) ;(Deloitte, 2021) ;(NorgesBank, 2022) ;(2014b ;(Conkar et al., 2009) ;(PwC, 2010) ;(Shinkle, 1997) Sung & Yu.);(MAS, 2022) ;(Singh & Yusof, 2005) ;(BOT, 2019) ;(2022 ;(Clearstream, 2019) ;(Volcker & Ferguson, 2009) ;(OECD, 2023) Matsunami & Tatsumi.);(McClymont et al., 2018) ;(Andresen & Kaurin, 2019) ;(2023 ;(Bilgin & Athl, 2022) ;(Holland et al., 2018);(Pearce et al., 2023) ;(Tricker & Tricker, 2015) ;(Liau & Passaro, 2019) ;(OECD, 2014) Nase &);(OECD, 2007) ;(Shroff et al., 2018) (Kim & Moon, 2019) ;(Greitemann, 2018	مجلس قانون‌گذاری کشورهای استرالیا، انگلستان، ایالات متحده و ...	مجلس قانون‌گذاری	زیرساخت‌های سیاستگذاری	
	وزارت اقتصاد و دارایی	وزارت اقتصاد و امور دارایی کشورهای استرالیا، انگلستان، و ...		وزارت اقتصاد و دارایی
	قانون شرکتهای استرالیا -قانون شرکتهای کانادا و ...	قانون شرکتهای استرالیا -قانون شرکتهای کانادا و ...		قانون شرکتهای استرالیا -قانون شرکتهای کانادا و ...
	قانون تجارت	قانون تجارت ترکیه- قانون تجارت آلمان و .		قانون تجارت
	قانون بورس و اوراق بهادار	قانون کمیسیون اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری استرالیا و ...		قانون بورس و اوراق بهادار
	قانون تجارت اوراق بهادار	قانون تجارت اوراق بهادار نیوز و ...		قانون تجارت اوراق بهادار
	قانون بازارها و خدمات مالی	قانون بازارها و خدمات مالی انگلیس و ...		قانون بازارها و خدمات مالی
	کد حکمرانی شرکتی/سازمانی	کد حکمرانی شرکتی استرالیا و ...		کد حکمرانی شرکتی/سازمانی
	قانون مدیریت موسسات عمومی	قانون مدیریت موسسات عمومی کره جنوبی		قانون مدیریت موسسات عمومی
	قانون رقابت	قانون تنظیم انحصارات و تجارت متصفانه کره جنوبی		قانون رقابت
	قانون حمایت و محافظت از سرمایه‌گذار	قانون حمایت از سرمایه‌گذاران اوراق بهادار و معاملات آینده تایوان و ...		قانون حمایت و محافظت از سرمایه‌گذار
	قانون بانکها	نظام بازل ۳ برای حکمرانی شرکتی بانکهای کشورهای استرالیا، انگلستان و ...		قانون بانکها
	قانون بیمه مرکزی	قانون کمیسیون بیمه تایلند و...		قانون بیمه مرکزی
	قانون داراییهای دولتی در کسب و کارها	قانون داراییهای دولتی در کسب و کارهای چین و ...		قانون داراییهای دولتی در کسب و کارها
	قانون خدمات مالی	قانون ابزارهای مالی و مبادلهای ژاپن و ...		قانون خدمات مالی
	قانون ورشکستگی و سازماندهی مجدد	قانون ورشکستگی کانادا و ...		قانون ورشکستگی و سازماندهی مجدد
Mähönen et);(Leung & Hsiao, 2021) ;(CCGG, 2023) Bilgin);(Nachemson-Ekwall & Mayer, 2018) ;(al., 2022 ;(& Athl, 2022 ;(UNEPFI, 2019) ;(Becker et al., 2022); (ISG, 2023); Nguyen);(Chang, 2023) ;(IOD, 2011) ;(Mishra, 2009) 2015	کد سرپرستی (مباشرتی) انگلستان- چارچوب سرپرستی (مباشرتی) آمریکا و ...	کد سرپرستی (مباشرتی) سهامداران عمده/انهادی		
(IFAC, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022a, 2022b, 2023, 2024a, 2024b, 2024c, 2024d, 2024e, 2024f, 2024g, 2024h, 2024i, 2024j, 2024k)	قانون مدرنیزاسیون قانون حسابداری آلمان - قانون اجرای دستورالعمل حسابداری آلمان-قانون حسابداران عمومی و...	قوانین و مقررات حسابداری		
	قانون اصلاحیه قانون نظارت بر حسابرسی آلمان- مقررات نظارت بر حسابرسی در کره-قانون حسابرسی مستقل ویتنام و ...	قوانین و مقررات حسابرسی		
	استانداردهای حسابداری استرالیا -استانداردهای حسابداری آلمان - اصول حسابداری عمومی ژاپن و ...	استانداردهای حسابداری		
	استانداردهای حسابداری استرالیا - استانداردهای حسابداری کانادا و ...	استانداردهای حسابداری		
;(FSA, 2020) ;(CSA, 2012) ;(Arsevan, 2016) ;(Stensaker, 2017) ;(Bunjevaca, 2009) Prakash);(Catapani, 2018) ;(Cash, 2018); (Kane, 2020) ;(et al., 2017 (SFC, 2011) ;(Loke, 2009) ;(Sy, 2009) ;(et al., 2017 ;(OECD, 2014) ;(Kerton & Ademuyiwa, 2018) ; (Le, 2019) ;(WorldBank, 2019)	چارچوب حقوقی و نظارتی استرالیا برای موسسات رتبه‌بندی اعتباری - قانون تجارت بازرسی اعتباری کره جنوبی و ...	چارچوب حکمرانی بر موسسات رتبه‌بندی اعتباری		
	-مقررات نهاد نظارت مالی آلمان در مورد موسسات رتبه بندی اعتباری- مقررات موسسات رتبه‌بندی اعتباری در انگلستان و ...	مقررات مربوط به مجوز و فعالیت موسسات رتبه‌بندی		
(Ahmadjian & Okumura, 2011) ; (Ji, 2010);(Shah, 2020) ;(Davies, 2015) ;(Högfeldt, 2004) ;(Tareq et al., 2011) ;(Yurtoglu, 2003) Michael);(Vargas et al., 2018); (Holland et al., 2018) ; Rachagan.);(Sharma & Sachdeva, 2022) ;(& Goo, 2015 ;(OECD, 2014) ;(Cassim, 2022) ;(Schlafly, 2024) ;(2011 (Hai & Nunoi, 2008) ;(Limpaphayom & Connelly, 2004)	قانون شرکتهای استرالیا -قانون شرکتهای تجاری کانادا- قانون شرکتهای ژاپن-قانون اوراق بهادار و بورس تایلند-قانون اوراق بهادار ویتنام -کد حکمرانی شرکتی ژاپن (کد) -کد حکمرانی شرکتی هنگ‌کنگ-کد حکمرانی شرکتی سنگاپور -قانون تجارت ترکیه و ...	قوانین مرتبط با حمایت از سهامداران اقلیت		

منبع	مشخصه (کد)	مفهوم	زیر ساخت
(SASAC, 2018); (WorldBank, 2019); (Yutaka, 1999); (USCBC, 2021); (CBIRC, 2018); (Austin & Lin, 2020); (Bafin); (IMF, 2016); (DCGK, 2023); (BFJ, 2023); (Murray et al.); (OECD, 2007); (Son et al., 2018); (2023 Stenfors); (Miles, 2002); (al., 2014; Yun & Lee, 1999 Yoshii et al.); (NorgesBank, 2022); (et al., 2014a); (PwC, 2010); (Nyasha & Odhiambo, 2013); (2022 Shinkle, 1997; Singh & Yusof); (Conkar et al., 2009) Sung & Yu.); (Clearstream, 2019; MAS, 2022); (2005; (Son et al., 2018); (Volcker & Ferguson, 2009); (2022; (CCGG, 2023); (Leung & Hsiao, 2021); (BOT, 2019) Nachemson-Ekwall & Mayer); (Mähönen et al., 2020); (AMEC, 2016); (Bilgin & Athi, 2022; ISG, 2023); (2018 Chang.); (IOD, 2011); (Mishra, 2009); (UNEPI, 2019); (Hai & Nunoi, 2008; Le, (Leung & Hsiao, 2021); (2023 2019; Nguyen, 2015; Shimomoto, 1999; Truong Nhat (Lin & Puchniak, 2022)Quang, 2023; Yutaka, 1999); Murrillo & Sung.); (Lee et al., 2020); (Schmidt, 2003) (Kang & Chun, 2022); (Bark & Kang, 2024); (2013	- نهاد ناظر بر موسسات مالی کانادا و ... - سازمان بورس اوراق بهادار استرالیا و ... - مجمع گزارشگری مالی سوئد و ...	سازمان تنظیم مقررات و نظارت مالی	زیرساخت‌های تنظیم‌گری
	دفتر نهاد پذیرش شرکت‌های انگلستان - اداره ثبت شرکتها هنگ‌کنگ...	اداره ثبت شرکتها	
	کمیسیون نظارت و مدیریت دارایی‌های دولتی چین و نهاد تنظیم انرژی آلمان، شوراهای حکمرانی موسسات عمومی در کره جنوبی و ...	سازمان نظارت و مدیریت دارایی‌های دولتی	
	وزارت دادگستری فدرال آلمان - دادستانی کره و ...	سیستم قضایی شامل وزارت دادگستری، دادگاه‌های ورشکستگی برای شرکت‌های بورسی و غیر بورسی	
	دفتر نظارت بر ورشکستگی کانادا و...	اداره تصفیه امور ورشکستگی	
	کمیسیون تجارت منصفانه کره - شورای رقابت آلمان و ...	شورای رقابت	
	بانک مرکزی آلمان - بانک ژاپن - بانک مرکزی کره جنوبی و ...	بانک مرکزی	
	نهاد تنظیم مقررات حساب‌برسان آلمان و ...	نهاد تنظیم مقررات حساب‌برسان	
	انجمن حساب‌برداران عمومی کانادا - انجمن حساب‌برداران عمومی آلمان و ...	مؤسسه حساب‌برداران رسمی	
	کمیته استانداردهای حساب‌داری آلمان و ...	مؤسسه تنظیم استانداردهای حساب‌داری	
(Bunjevca, 2009); (FSA, 2020); (CSA, 2012); (Kane, 2020); (Arseven, 2016); (Stensaker, 2017); (Prakash et al., 2017); (Catapani, 2018); (Cash, 2018) Kerton &); (SFC, 2011); (Loke, 2009); (Sy, 2009); (WorldBank, 2019); (OECD, 2014); (Ademuyiwa, 2018 (Le, 2019)	- مرجع نظارت مالی آلمان و ... - کمیسیون اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری استرالیا و ... - کمیسیون تنظیم مقررات بانک و بیمه چین و ... - وزارت اقتصاد و دارایی کره و ...	سازمان تنظیم مقررات موسسات رتبه‌بندی اعتباری	
(Ahmadjian & Okumura, 2011); (Shah, 2020); (Ji, 2010); (Yurtoglu, 2003); (Högfeldt, 2004); (Tareq et al., 2011); (Davies, 2015); (Michael); (Vargas et al., 2018); (Holland et al., 2018); (Rachagan.); (Sharma & Sachdeva, 2022); (& Goo, 2015); (OECD, 2014); (Cassim, 2022); (Schlafly, 2024); (2011 (Hai & Nunoi, 2008); (Limpaphayom & Connelly, 2004)	- کمیسیون اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری استرالیا و ... - سازمان خدمات مالی استرالیا و ... - وزارت دارایی ژاپن و ... - بانک ژاپن و ... - وزارت دادگستری فدرال و ادارات دادگستری در ایالت‌های آلمان و ...	نهادهای تنظیم‌گر در حوزه حمایت از سهامداران اقلیت	

منبع	مشخصه (کد)	مفهوم	زیر ساخت
:(OECD, 2014; Shroff et al., 2018) Matsunami & (McClymont et al., 2018; OECD, 2007) Marcelius); (Andresen & Kaurin, 2019); (Tatsumi, 2023) (Bilgin & Atlh, 2022); (et al., 2022; OECD, 2023 : (Scene, 1999)	حکمرانی شرکتی بورس اوراق بهادار استرالیا-مجمع حکمرانی شرکتی نروژ-مجمع حکمرانی شرکتی سوئد و....	کمیسیون حکمرانی سازمانی	نهادهای تسهیل گر
	نهاد آموزش و دفاع از حقوق سهامداران کانادا-شرکت گسترش دانش سهامداران اقلیت هند و ...	انجمن آموزش و دفاع از حقوق سهامداران اقلیت	
(Youco24, 2023) (CGI, 2020) (Kakabadse et al., 2021) (HKCGI, 2023) (Deloitte, 2011) (Mercury, 2023)	-- Intertrust Group -YOUCO24 NOVA Group China Europe International Business School ,...-(CEIBS)	نهادهای حرفه‌ای و آموزشی دبیری شرکت	
	KPMG-Deloitte-PWC-EY,...	نهادهای مشاوره‌ای حکمرانی سازمانی	
	-Centre for Institutions and Governance (CIG) ESMT, ...-Apex Group Ltd	نهادهای آموزشی حکمرانی سازمانی و مسائل مالی	
	China Academy of Corporate Governance of Nankai University- Institute of Frankfurt School,...	نهادهای دانشگاهی و نشریات	
(CSA, 2012) (FSA, 2020) (Arseven, 2016) (Stensaker, 2017) (Bunjevac, 2009) (Kane, 2020) (Cash, 2018) (Sy, 2009) (Prakash et al., 2017) (Catapani, 2018) (Kerton & Ademuyiwa, 2018) (SFC, 2011) (Loke, 2009) (Murray); (Le, 2019) (WorldBank, 2019) (OECD, 2014) (NorgesBank, 2022); (Miles, 2002); (et al., 2014 Nyasha &); (Yoshii et al., 2022); (Stenfors et al., 2014a) (PwC, 2010); (Conkar et al., 2009); (Odhiambo, 2013); (Shinkle, 1997)	Fitch Ratings-Moody's Investors Services PTY Limited,...	نهادهای تخصصی رتبه بندی اعتباری	
	شرکت‌های تامین مالی (بانک‌های سرمایه‌گذاری) اوراق بهادار، شبکه افشای الکترونیکی برای سرمایه‌گذاران، گروه‌های مالی، بانک‌ها، موسسات رهنی، موسسات وام‌دهنده دولتی، شرکت‌های بیمه، صندوق‌های بازنشستگی، صندوق سرمایه‌گذاری مشترک، سایر شرکت‌های مالی مانند شرکت‌های لیزینگ و ... ، زیرساخت‌های بازار مالی، بازار تبادل ارز خارجی، شرکت‌های اوراق بهادار، شرکت‌های سرمایه‌گذاری	مجموعه نهادهای تسهیلگری مالی	
	انجمن منطقه اقتصادی اروپا - صندوق بین‌المللی پول و سازمان بین‌المللی کمیسیون اوراق بهادار	نهادهای بین‌المللی	

گام پنجم: تجزیه و تحلیل و تلفیق یافته‌های کیفی

در این پژوهش، تجزیه و تحلیل یافته‌های کیفی با استفاده از روش تحلیل مضمون شش مرحله‌ای انجام شد. فرآیند با آشنایی عمیق با داده‌های خام (قوانین، مقررات و سازمان‌ها) آغاز گردید و سپس کدهای اولیه‌ای مانند "قانون تجارت" و "سازمان‌های نظارتی" از متون استخراج شدند. در مرحله بعد، این کدها بر اساس شباهت‌های مفهومی در ۴۶ دسته گروه‌بندی شدند تا مضامین اصلی مانند "زیرساخت‌های سیاست‌گذاری" و "زیرساخت‌های تنظیم‌گری" شکل گیرند. این مضامین در مراحل بعدی مورد بازنگری قرار گرفتند تا از صحت دسته‌بندی کدها اطمینان حاصل شود و در نهایت به طور دقیق تعریف و نام‌گذاری شدند.

در گام نهمی، مضامین تعریف‌شده بر اساس یک الگوی حکمرانی از پیش تعیین‌شده، به صورت یکپارچه و سیستماتیک ترکیب شدند. این الگو شامل چهار سطح اصلی سیاست‌گذاری، تنظیم‌گری، تسهیل‌گری و ارائه‌دهندگان کالا و خدمات بود. ارتباطات میان این سطوح، مبنای طراحی مدل نهایی را تشکیل داد و خروجی نهایی این فرآیند به شکل یک نمودار مفهومی جامع از زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی ارائه گردید که اجزای آن به تفصیل تشریح شده‌اند.

گام ششم: کنترل کیفیت

در پژوهش‌های کیفی، به‌ویژه در روش فراترکیب، ارزیابی روایی و پایایی نقش کلیدی در تضمین دقت و قابلیت اعتماد نتایج دارد. این موضوع به دلیل ماهیت پیچیده و چندبعدی داده‌های کیفی بسیار حائز اهمیت است. در این پژوهش، برای افزایش اعتبار نتایج، نظرات خبرگان و متخصصان حوزه حکمرانی سازمانی مورد استفاده قرار گرفته‌اند تا تفسیرهای انجام‌شده توسط پژوهشگر به چالش کشیده و تأیید شوند. این رویکرد، ضمن کاهش سوگیری‌های شخصی پژوهشگر، به تأیید صحت و دقت تفسیر داده‌ها کمک می‌کند.

پایایی در تحقیقات کیفی به معنای ثبات و قابلیت تکرار فرآیند تحقیق است. در فراترکیب، برای ارزیابی پایایی، از روش‌هایی مانند کدگذاری مستقل توسط دو کدگذار (پژوهشگر اول و پژوهشگر خبره) استفاده شده است. سپس، میزان توافق بین کدهای استخراج‌شده توسط دو کدگذار با استفاده از آزمون کاپای کوهن اندازه‌گیری شده است (وانبل و آلبرت^۱، ۲۰۰۸: ۱۰۱۱). این ضریب، نشان‌دهنده میزان توافق بین دو کدگذار است و اگر مقدار آن بالای ۰.۶۱ درصد باشد، پایایی داده‌ها مورد پذیرش قرار می‌گیرد (گوت، ۲۰۱۴: ۳۱). در این پژوهش، مقدار ضریب کاپا (۰.۷۹، ۷٪) نشان می‌دهد (جدول ۷) که توافق بالایی بین دو کدگذار وجود

1. Vanbelle and Albert

داشته و فرآیند کدگذاری دارای دقت و ثبات قابل قبولی است.

Symmetric Measures		Value	Asymptotic Standard Error ^a	Approximate T ^b	Approximate Significance
Measure of Agreement	Kappa	.797	.073	8.083	<.001
N of Valid Cases		46			

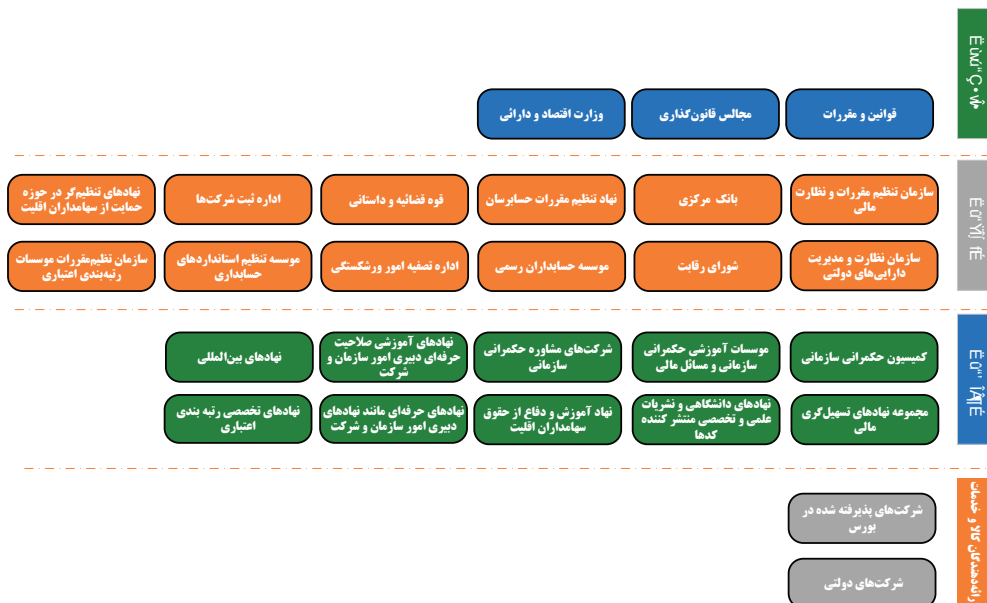
a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

جدول ۷. ضریب کاپای تحقیق

گام هفتم: ارائه یافته‌ها

یافته‌های پژوهش که از کدهای استخراج شده احصا شده‌اند در قالب ۴۶ مفهوم (دسته) قابل بیان است و این مفاهیم در قالب سه مضمون اصلی شامل زیرساخت‌های سیاسی، زیرساخت‌های تنظیم‌گری و زیرساخت‌های تسهیل‌گری به عنوان زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی طبقه‌بندی می‌شود. شکل ۲ الگوی زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی حاصل از این پژوهش را نشان می‌دهد.

شکل ۲: الگوی زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی

هر یک از این دسته زیرساخت‌ها کارکرد و نقش مهمی در بلوغ و ارتقاء سطح حکمرانی سازمانی ایفا می‌کنند که در ادامه به نقش هر دسته زیرساخت پرداخته شده است.

الف) زیرساخت‌های سیاسی

زیرساخت‌های سیاسی شامل دو بخش اصلی زیرساخت‌های سیاست‌گذاری و زیرساخت‌های قانونی و مقرراتی است. در بخش زیرساخت‌های سیاست‌گذاری مجالس قانون‌گذاری و وزارت اقتصاد و دارایی نقش اصلی را ایفا می‌کنند.

وزارت اقتصاد و دارایی به عنوان نهاد راهبردی، مسئولیت‌های کلیدی در حوزه حکمرانی اقتصادی کشور را بر عهده دارد. وظایف اصلی این وزارتخانه شامل تعیین الگوهای مالکیت و سیاست‌گذاری برای شرکت‌های دولتی و بازارهای مالی، تدوین چارچوب‌های نظارتی برای ارزیابی عملکرد نهادهای اقتصادی، و اجرای مکانیزم‌های شفاف‌سازی و نظارت بر حوزه‌هایی مانند حسابرسی است. علاوه بر این، این نهاد موظف است به طور مستمر سیاست‌های اجرایی خود را ارزیابی کرده، نقاط ضعف را شناسایی نموده و با مدیریت بهینه دارایی‌های دولتی و مبارزه با فساد، زمینه را برای بهره‌وری، کارایی، ثبات بازارهای مالی و در نهایت، توسعه پایدار اقتصاد ملی فراهم آورد.

مجلس قانون‌گذاری در حکمرانی سازمانی نقش کلیدی ایفا می‌کند و از طریق تدوین و تصویب قوانین و مقررات مرتبط، چارچوب حقوقی و نظارتی لازم را برای هدایت و نظارت بر عملکرد شرکت‌ها فراهم می‌آورد. این نهاد با ایجاد قوانین شفاف، استانداردهای مناسب برای مدیریت، شفافیت مالی و مسئولیت‌پذیری شرکت‌ها را تقویت می‌کند. همچنین، مجلس به واسطه نظارت بر اجرای قوانین و عملکرد نهادهای اجرایی، تضمین می‌کند که سیاست‌های کلان اقتصادی به‌درستی پیاده‌سازی شوند و از منافع عمومی محافظت می‌شود. علاوه بر این، با اصلاح قوانین و ارزیابی راهکارهای موجود، مجلس می‌تواند به بهبود فضای کسب‌وکار و ارتقای شفافیت در فعالیت‌های اقتصادی کمک کند.

قوانین و مقررات حکمرانی سازمانی به عنوان یک چارچوب بنیادین، نقش حیاتی در تنظیم فعالیت‌های شرکت‌ها، حفاظت از حقوق سهامداران و پیشگیری از تقلب و فساد در بازارهای مالی ایفا می‌کنند. این چارچوب قانونی در اقتصاد جهانی امروز، که تعاملات شرکت‌ها فراتر از مرزهای ملی رفته، از اهمیت مضاعفی برخوردار شده است. ابعاد مختلف این ساختار قانونی شامل چندین حوزه کلیدی است که در کنار یکدیگر، سلامت و کارایی نظام اقتصادی را تضمین می‌کنند. مهم‌ترین اجزای این ساختار قانونی عبارتند از:

قانون شرکت‌ها: این قانون، چارچوب اولیه تأسیس، ثبت، ساختار و وظایف ارکان شرکت را مشخص کرده و حقوق بنیادین سهامداران و سایر ذی‌نفعان را تضمین می‌کند.

قانون تجارت: بر معاملات تجاری نظارت داشته و با تنظیم قراردادهای، قوانین رقابت و ضدانحصار، به حفظ عدالت در معاملات اقتصادی کمک می‌کند.

قوانین بازار سرمایه و اوراق بهادار: با الزام به شفافیت اطلاعاتی، از سرمایه‌گذاران محافظت کرده و از طریق مقابله با دستکاری بازار و استفاده از اطلاعات داخلی، به یکپارچگی و کارایی بازارهای مالی می‌انجامد.

قوانین حفاظت از سهامداران: با تمرکز ویژه بر سهامداران اقلیت، مکانیزم‌هایی برای تضمین عدالت در رأی‌گیری و پاسخگو نمودن هیئت‌مدیره در قبال عملکرد و تصمیماتشان فراهم می‌آورد.

مقررات رتبه‌بندی اعتباری و حسابرسی: این دو ابزار با ارزیابی توان مالی شرکت‌ها و تضمین شفافیت در گزارشگری، به جلوگیری از تخلفات مالی کمک کرده و اعتماد سرمایه‌گذاران را تقویت می‌کنند.

کدهای حکمرانی سازمانی: این دستورالعمل‌ها، که غالباً غیرالزام‌آور هستند، بهترین شیوه‌ها را در زمینه‌هایی چون ساختار هیئت‌مدیره، مدیریت ریسک و اخلاق حرفه‌ای ترویج می‌دهند.

رعایت این قوانین توسط سازمان‌ها و شرکت‌ها، ریسک سرمایه‌گذاری را کاهش داده، منجر به جذب سرمایه و افزایش نقدینگی می‌شود. این چارچوب با فراهم آوردن بستری برای پاسخگویی، نظارت و اتخاذ تصمیمات استراتژیک بهتر، به افزایش کارایی، سودآوری و رشد پایدار شرکت‌ها کمک کرده و منافع تمامی ذی‌نفعان را در بلندمدت تأمین می‌نماید.

ب) زیرساخت‌های تنظیم‌گری

زیرساخت‌های تنظیم‌گری شامل سازمان تنظیم مقررات و نظارت مالی؛ اداره ثبت شرکت‌ها؛ سازمان نظارت و مدیریت دارایی‌های دولتی؛ سیستم قضایی شامل وزارت دادگستری، دادگاه‌های ورشکستگی برای شرکت‌های بورسی و غیر بورسی و اداره تصفیه امور ورشکستگی؛ شورای رقابت؛ بانک مرکزی؛ نهاد تنظیم مقررات حسابرسان؛ مؤسسه حسابداران رسمی؛ مؤسسه تنظیم استانداردهای حسابداری؛ سازمان تنظیم‌گر موسسات رتبه‌بندی اعتباری و نهادهای تنظیم‌گر در حوزه حمایت از سهامداران اقلیت؛ می‌باشند. در ادامه به صورت خلاصه معرفی می‌شوند.

سازمان تنظیم مقررات و نظارت مالی به عنوان یک نهاد کلیدی، با اعمال نظارت دقیق و پیاده‌سازی اصول حکمرانی سازمانی بر کلیه نهادهای مالی از جمله بانک‌ها، بیمه‌ها و بورس، نقشی حیاتی در حفظ ثبات اقتصادی و کارایی بازارها ایفا می‌کند. این سازمان از طریق تدوین مقررات، صدور مجوز، انجام نظارت‌های مستمر برای شناسایی و برخورد با تخلفات و

ریسک‌ها، و حفاظت از حقوق سرمایه‌گذاران، به دنبال تضمین شفافیت، عدالت و انطباق با استانداردها است. بانک مرکزی در پیاده‌سازی نظام بازل III از طریق همکاری با سازمان‌های تنظیم مقررات و نظارت مالی، به نظارت بر ریسک‌های بانک‌ها و موسسات مالی پرداخته و اطمینان می‌یابد که بانک‌ها استانداردهای بین‌المللی را رعایت می‌کنند. این همکاری‌ها شامل تنظیم نسبت‌های کفایت سرمایه، نظارت بر نقدینگی و مدیریت ریسک‌های سیستماتیک است. سازمان نظارت و مدیریت دارایی‌های دولتی به عنوان یک نهاد حیاتی، مسئولیت راهبردی حفظ، ارتقاء ارزش و کارایی منابع و شرکت‌های دولتی را بر عهده دارد. این سازمان از طریق تدوین سیاست‌های تنظیم‌گری، نظارت بر عملکرد، و تقویت ساختارهای حکمرانی سازمانی، به مدیریت بهینه دارایی‌ها و توزیع مناسب درآمدها می‌پردازد. وظایف کلیدی آن شامل اصلاح و بازسازی شرکت‌های دولتی، صدور مجوز، تدوین استراتژی‌های اقتصادی، حل‌وفصل دعاوی از طریق تقویت شفافیت و پاسخگویی، و ارائه آموزش‌های لازم به مدیران و کارکنان است. شورای رقابت به عنوان نهاد تنظیم‌گر، نقشی کلیدی در حفظ و تسهیل رقابت آزاد و منصفانه در بازارها ایفا می‌کند. این شورا با استفاده از اختیارات قانونی خود، مسئولیت تدوین و اجرای مقررات ضد انحصار، نظارت بر ادغام شرکت‌ها، و جلوگیری از سوءاستفاده از قدرت بازار را بر عهده دارد. کارکردهای اصلی آن شامل بازرسی‌های میدانی و رصد مستمر بازار برای شناسایی تخلفات، اعمال جریمه و مجازات بر شرکت‌های متخلف، و ایفای نقش به عنوان مرجع اصلی رسیدگی به دعاوی ضد رقابتی است.

نظام تنظیم‌گری حسابداری و حسابرسی بر پایه فعالیت هماهنگ سه نهاد کلیدی استوار است که هر یک نقشی مکمل در تضمین شفافیت و سلامت مالی ایفا می‌کنند. سازمان حسابرسی به عنوان نهاد ناظر دولتی، مسئولیت اجرای استانداردها، نظارت بر عملکرد حرفه‌ای، صدور مجوز و رسیدگی به تخلفات را بر عهده دارد تا کیفیت گزارشگری مالی و اعتماد عمومی را ارتقاء دهد. در کنار آن، مؤسسه تنظیم استانداردهای حسابداری به عنوان بازوی تخصصی، وظیفه توسعه، تدوین و بومی‌سازی چارچوب‌های نظری و استانداردهای حسابداری (نظیر GAAP و IFRS) و ارائه مشاوره جهت اصلاحات قانونی را انجام می‌دهد. نهایتاً، مؤسسه حسابداران رسمی به عنوان یک نهاد حرفه‌ای و خودانتظام، بر رفتار و اخلاق حرفه‌ای اعضا نظارت کرده، استانداردهای کیفی را از طریق بازرسی و صدور مجوز تضمین نموده و به عنوان مرجع حل دعاوی و آگاهی‌رسانی عمل می‌کند. این ساختار یکپارچه، با تفکیک وظایف تدوین، اجرا و نظارت حرفه‌ای، به ایجاد انضباط، پاسخگویی و هماهنگی در سیستم مالی کشور منجر می‌شود.

نظام حقوقی و قضایی کشور از طریق نهادهای تخصصی خود، نقشی چندوجهی و حیاتی در تنظیم و نظارت بر حیات اقتصادی سازمان‌ها و شرکت‌ها ایفا می‌کند. سیستم قضایی،

شامل وزارت دادگستری و دادگاه‌های ورشکستگی، با تدوین و اجرای چارچوب‌های قانونی، تضمین حقوق ذی‌نفعان و مدیریت فرآیندهای بازسازی یا انحلال، به حفظ نظم و عدالت در بازار کمک می‌کند. در همین راستا، اداره ثبت شرکت‌ها با ایجاد بستر قانونی شفاف برای تأسیس، تغییرات و انحلال شرکت‌ها، ضمن نظارت بر صحت اطلاعات و فراهم‌سازی دسترسی عمومی به آن‌ها، به تقویت اعتماد و امنیت در محیط کسب‌وکار می‌پردازد. نهایتاً، اداره تصفیه امور ورشکستگی به عنوان بازوی اجرایی قوه قضائیه، با تنظیم مقررات، نظارت دقیق بر فرآیندهای تصفیه و تجدید ساختار، و حل‌وفصل دعوی، مدیریت قانونی و عادلانه بحران‌های مالی شرکت‌ها را تضمین می‌نماید. این مجموعه اقدامات یکپارچه، زیرساخت قانونی لازم برای حکمرانی سازمانی مؤثر، شفافیت و پایداری اقتصادی را فراهم می‌آورد.

ج) زیرساخت‌های تسهیل‌گری

زیرساخت‌های تسهیل‌گر حکمرانی سازمانی شامل مجموعه‌ای یکپارچه از نهادها و سازوکارهای تخصصی هستند که به منظور تقویت شفافیت، پاسخگویی و کارایی در سازمان‌ها شرکت‌ها فعالیت می‌کنند. این زیرساخت‌ها در ابعاد گوناگون عمل می‌نمایند: نهادهای حمایتی و آموزشی مانند انجمن‌های دفاع از حقوق سهامداران اقلیت و مؤسسات دانشگاهی، با توانمندسازی حقوقی ذی‌نفعان و تولید دانش تخصصی، بستر آگاهی و مشارکت را فراهم می‌آورند. نهادهای نظیر کمیسیون‌های حکمرانی سازمانی، با تدوین استانداردها و ترویج کدهای رفتاری (مانند اصل "رعایت یا توضیح")، چارچوب‌های پاسخگویی را تعریف و اجرای آن‌ها را تسهیل می‌کنند. نهادهای خدماتی و مشاوره‌ای شامل مؤسسات دبیری امور سازمان و شرکت‌ها، با ارائه خدمات حقوقی، مدیریتی و طراحی نظام‌های بهینه حکمرانی و مدیریت ریسک، به کاهش مخاطرات قانونی و ارتقاء ساختارهای عملیاتی کمک می‌نمایند. در نهایت، نهادهای بین‌المللی و تخصصی مانند مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری، با ترویج بهترین شیوه‌های جهانی، به بهبود فضای کلی کسب‌وکار و افزایش اعتماد در بازارهای سرمایه یاری می‌رسانند. مجموعه هماهنگ این نهادها، اکوسیستم جامعی را برای استقرار حکمرانی سازمانی مؤثر و پایدار در نظام اقتصادی شکل می‌دهد.

۴- نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف طراحی الگوی زیرساخت‌های ملی حکمرانی سازمانی، به بررسی و تحلیل مطالعات مرتبط در کشورهای منتخب پرداخته است. با استفاده از روش فراترکیب هفت مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو، ۱۱۷ پژوهش در بازه زمانی ۱۹۹۰ تا ۲۰۲۴ مورد

بررسی قرار گرفتند. پس از استخراج و تحلیل داده‌ها، ۸۵۸ مشخصه شناسایی شد که در نهایت به ۴۶ مفهوم و سه دسته اصلی زیرساخت‌های سیاسی، تنظیم‌گری و تسهیل‌گری تقسیم شدند. این زیرساخت‌ها نقش کلیدی در بهبود شفافیت، پاسخگویی، عدالت و پایداری در سازمان‌ها و شرکت‌ها ایفا می‌کنند.

تحلیل نتایج پژوهش نشان می‌دهد که استقرار یک نظام حکمرانی سازمانی مؤثر، مستلزم تعامل و هماهنگی یکپارچه میان سه دسته زیرساخت کلیدی است. زیرساخت‌های سیاسی، شامل نهادهایی مانند وزارت اقتصاد و مجلس، با تدوین چارچوب‌های قانونی و سیاست‌گذاری‌های کلان، بنیان حقوقی لازم برای شفافیت، حمایت از حقوق ذی‌نفعان و بهره‌وری را فراهم می‌آورند، هرچند چالش‌هایی نظیر عدم به‌روزرسانی قوانین، اثربخشی آن‌ها را تهدید می‌کند. در لایه بعد، زیرساخت‌های تنظیم‌گری، متشکل از سازمان‌هایی چون بانک مرکزی، سازمان تنظیم مقررات مالی و شورای رقابت، مسئولیت نظارت بر اجرای دقیق قوانین، جلوگیری از تخلفات، مدیریت ریسک‌های سیستماتیک و حفظ رقابت منصفانه را بر عهده دارند، اما اغلب با ضعف در قدرت اجرایی و کمبود منابع مواجه هستند. نهایتاً، زیرساخت‌های تسهیل‌گری، شامل نهادهای آموزشی، دانشگاهی، مشاوره‌ای (مانند دیپلومیت) و بین‌المللی، از طریق ارتقاء دانش فنی، ارائه راهکارهای نوین مدیریتی و ترویج استانداردهای جهانی، به تقویت فرهنگ پاسخگویی و بهبود عملیاتی سازمان‌ها کمک می‌کنند، هرچند دسترسی محدود شرکت‌ها به این منابع یک مانع جدی محسوب می‌شود. یافته بنیادین پژوهش بر این نکته تأکید دارد که موفقیت نهایی حکمرانی سازمانی نه در عملکرد مجزای این بخش‌ها، بلکه در هماهنگی و تعامل مستمر میان آن‌ها نهفته است؛ زیرا قوانین مطلوب بدون نظارت کارآمد و ظرفیت‌سازی تخصصی، به نتایج عملی منجر نخواهد شد.

پیشنهاد‌های کاربردی:

پیشنهاد‌های کاربردی بر اساس نتایج پژوهش به شرح زیر مطرح می‌شود:
 به‌روزرسانی قوانین و مقررات: نهادهای قانونگذار باید به‌طور مستمر قوانین را بازبینی و به‌روزرسانی کنند تا با تحولات جهانی و نیازهای داخلی هماهنگ باشند.
 تقویت نظارت و اجرای قوانین: نهادهای تنظیم‌گری باید از فناوری‌های نوین برای نظارت مؤثرتر استفاده کنند و منابع کافی برای اجرای قوانین فراهم شود.
 حمایت از شرکت‌ها: دولت و نهادهای مرتبط باید برنامه‌هایی برای حمایت از شرکت‌ها طراحی کنند تا بتوانند از مزایای زیرساخت‌های تسهیل‌گری در حوزه آموزشی و مشاوره‌ای، بهره‌مند شوند.

افزایش هماهنگی بین نهادها: ایجاد مکانیزم‌های نظارتی مستقل و تشکیل کمیته‌های مشترک می‌تواند به بهبود هماهنگی بین نهادهای سیاسی، تنظیم‌گری و تسهیل‌گری کمک کند.

پیشنهاد‌های پژوهشی:

پیشنهاد‌های پژوهشی بر اساس محدودیت‌های پژوهش به شرح زیر مطرح می‌شود:

۱. شناسایی زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی در ایران: پیشنهاد می‌شود که مطالعات آتی به شناسایی و احصاء زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی موجود در ایران بپردازند و این زیرساخت‌ها را با الگوی ارائه‌شده در این پژوهش مقایسه کنند. این کار می‌تواند به شناسایی نقاط قوت و ضعف زیرساخت‌های فعلی کمک کند و زمینه را برای اصلاحات لازم فراهم آورد.
۲. تحلیل تطبیقی زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی در کشورهای منتخب تحقیق به صورت مجزا با زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی در ایران: پیشنهاد می‌شود که مطالعات آینده به تحلیل تطبیقی زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی در کشورهای منتخب تحقیق با زیرساخت‌های حکمرانی سازمانی در ایران بپردازند. این تحلیل می‌تواند به شناسایی الگوهای موفق و چالش‌های مشترک کمک کند.

منابع

- امامیان، سید محمد صادق، ذوالفقاری، امیراحمد، محمدزاده، احسان، زمانیان، مرتضی (۱۳۹۷). نظام ملی تنظیم‌گری: مفهوم تنظیم‌گری و ارتباط آن با نظام حکمرانی. تهران، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، کد موضوعی ۲۳۰، شماره ۱۵۴۰، صفحه ۱-۵۵. لینک دسترسی: <https://rc.majlis.ir/fa/report/show/1067009>
- بیگی، وحید؛ ابویی اردکان، محمد؛ مقیمی، سیدمحمد، نوبخت، محمدباقر؛ (۱۴۰۲)، طراحی مدل حکمرانی شرکت‌های دولتی در چارچوب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، مدیریت دولتی، دوره ۱۵، شماره ۱: صفحه ۱۲-۴۰.
- ترابی فر، هادی؛ سبحانین، سیدمحمد هادی؛ شهبازی، موسی. (۱۴۰۳)، رتبه‌بندی ارکان حاکمیت شرکتی در بانک‌ها در دستیابی به ثبات و سلامت نظام بانکی، اقتصاد مالی، دوره ۱۸، شماره ۶۷: صفحه ۲۶۱-۲۸۴.
- حیدرخانی، علیرضا، (۱۴۰۳)، شناسایی نقش‌ها و کارکردهای حاکمیت شرکتی در اجرای اثربخش استراتژی‌های سازمان، دهمین کنفرانس بین‌المللی مطالعات بین‌رشته‌ای در مدیریت و مهندسی، تهران، لینک دسترسی: <https://sid.ir/paper/1407702/fa>
- راهنجات، میترا، (۱۴۰۳)، ارزیابی بایسته‌های حکمرانی خوب در سیاست خارجی دولت سیزدهم، دانش حکمرانی، دوره ۲، شماره ۲: صفحه ۱۱۸-۱۳۳.
- عبادتی، حامد. (۱۳۹۵). بررسی اثر مولفه‌های حکمرانی خوب بر توسعه اقتصادی در دولت هشتم و دهم.

تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده مدیریت. لینک دسترسی:

<https://ganj.irandoc.ac.ir/#!/articles/73316673c0543bd8441942917ce8da05>

عبداللهی، مجید؛ اسماعیل زاده مقری، علی. (۱۴۰۳)، رتبه بندی حاکمیت شرکتی با استفاده از منطق فازی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، اقتصاد مالی، دوره ۱۸، شماره ۱: صفحه ۲۷-۵۰. قاسمی، مجتبی؛ جوهری، حسن؛ (۱۴۰۳). بربادرفته: نقد حاکمیت شرکتی در سازمان تأمین اجتماعی و صندوق بازنشستگی کشوری، پژوهش حقوق عمومی، دوره ۲۶، شماره ۸۳، صفحه ۱۱۳-۱۴۲.

قاسمی پور، بهروز؛ احمدی، فایق؛ وکیلی فرد، حمیدرضا. (۱۴۰۲)، فراتحلیل حاکمیت شرکتی و افشای اطلاعات شرکت، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، دوره ۱۲، شماره ۴۷: صفحه ۳۹۱-۴۰۶. سحری، محمدرضا؛ حیدرپور، فرزانه. (۱۴۰۲)، ویژگی های حاکمیت شرکتی، حسابداری مدیریت استراتژیک و حسابداری مدیریت، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، دوره ۱۲، شماره ۴۵: صفحه ۱۴۹-۱۶۳.

محمودی، جعفر، آقایی روزبهانی، امین. (۱۴۰۱). خوشه های موضوعی در حوزه دانشی حکمرانی سازمانی. پژوهش های مدیریت در ایران، دوره ۲۶، شماره ۲، صفحه ۴۳-۶۹. محمدی، ناهید؛ بهاری مقدم، مهدی؛ پورحیدری، امید. (۱۴۰۱)، تاثیر مکانیزم های حاکمیت شرکتی بر رابطه چسبندگی انتظارات مدیران و بازده آتی سهام، مطالعات تجربی حسابداری مالی، دوره ۱۹، شماره ۷۳: صفحه ۲۷-۵۶.

هاشمی، علیرضا؛ چاوشی، سیدکاظم، (۱۴۰۲)، تأثیر ریسک پذیری، کفایت سرمایه، حاکمیت شرکتی بر عملکرد بانک های بورس تهران، پژوهش های راهبردی بودجه و مالیه، دوره ۴، شماره ۴: صفحه ۹۳-۱۱۶. وارث، حامد؛ صلواتی زاده، علی؛ بناءزاده، محمدجواد. (۱۴۰۱)، بررسی تجربی تأثیر حاکمیت شرکتی در کارایی تخصیص سرمایه شرکت های عمومی، مدیریت دولتی، دوره ۱۴، شماره ۴: صفحه ۵۰۹-۵۳۰. یوسف نژاد، مهسا؛ صمدی، فاطمه؛ هاشمی تیله نوئی، مصطفی. (۱۴۰۰). بررسی تاثیر قدرت سهامداران عمده بر کیفیت حاکمیت شرکتی و تاثیر حاکمیت شرکتی بر کیفیت سیستم مدیریت، شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار، شباک. دوره ۷، شماره ۵: صفحه ۳۳-۴۴.

یلفانی، امیر؛ نوروش، ایرج؛ طالب نیا، قدرت اله؛ اصغری زاده، عزت اله. (۱۴۰۰)، اثر حاکمیت شرکتی بر تاخیر گزارش حسابرسی در صنعت بیمه ایران، پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۱۳، شماره ۵۰: صفحه ۱۴۹-۱۷۱.

Ahmadjian, C. L., & Okumura, A. (2011). Corporate governance in Japan. In Handbook on international corporate governance. Edward Elgar Publishing.

AMEC. (2016). Brazilian Stewardship Code and Principles. AMEC Publishing. https://amecbrasil.org.br/wp-content/uploads/dlm_uploads/2021/10/BRAZILIAN-STEWARDSHIP-CODE-AND-PRINCIPLES.pdf

Andresen, M. L., & Kaurin, A. (2019). Corporate Governance in Norway. Lexology. <https://www.lexology.com/account/login?ReturnUrl=%2ffibrary%2fdetail.aspx%3fg%3d403ad6e7-14da-45fa-b31f-e816e77e51a9>

- Arseven, M. (2016). Regulations for Credit Rating Agencies Amended in Turkey to Encourage Independence and Neutrality. Lexology. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=12796406-a9d0-4e12-99a7-5307959605f6>
- Arslan, M., & Alqatan, A. (2020). Role of institutions in shaping corporate governance system: evidence from emerging economy. *Heliyon*, 6(3).
- Austin, D. A., & Lin, C.-t. (2020). Bankruptcy with Chinese Characteristics: Insolvency Administration in the People's Republic of China. *Am. Bankr. LJ*, 9.
- Atugeba, I. L. A., & Acquah-Sam, E. (2024). Relationship between corporate governance and firm performance in Ghana: does compliance to national governance frameworks matter?. *Cogent Economics & Finance*, 12(1), 2347022.
- Almutairi, O. A., Almalki, A. A., Awad, H. M., Elhadedy, A. S., & Mohamed, T. A. K. (2025). The Legal Framework for Corporate Governance Under Saudi Law and United States Law. *Journal of Lifestyle and SDGs Review*, 5(1), e04092-e04092.
- Bafin. (2016). Supervision of banks, financial services providers and payment institutions: Accounting practice. Bafin Publishing. https://www.bafin.de/EN/PublikationenDaten/Jahresbericht/Jahresbericht2016/Kapitel3/Kapitel3_1/Kapitel3_1_5/kapitel3_1_5_node_en.html
- Bafin. (2023). Federal Financial Supervisory Authority: Information for companies. Bafin Publishing. https://www.bafin.de/EN/Aufsicht/unternehmen_node_en.html
- Bark, J., & Kang, P. K. (2024). Stewardship Code Adoption and Firms' Decisions on Treasury Shares: Evidence from South Korea. *Research in International Business and Finance*, 102452.
- Barnett-Page, E., & Thomas, J. (2009). Methods for the synthesis of qualitative research: a critical review. *BMC medical research methodology*, 9, 1-11.
- Becker, B. B., Andrade, R., & Prado, V. M. (2022). The Brazilian Stewardship Framework. *Cambridge University Press*, 4(12), 51. <https://doi.org/https://doi.org/10.1017/9781108914819>
- Becker, G. S. (1983). A theory of competition among pressure groups for political influence. *The quarterly journal of economics*, 98(3), 371-400.
- BFJ. (2023). The Federal Office of Justice Responsibilities. BFJ Publishing. https://www.bundesjustizamt.de/EN/TheFederalOffice/Responsibilities/Responsibilities_node.html
- Bilgin, G., & Atlı, E. (2022). Corporate Governance in Turkey Lexology. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=7cb69825-a92f-40af->

92f5-d39c90e45d24

- BOT. (2019). Thai Financial System Structure in Thailand. Bank of Thailand Publishing. <https://www.bot.or.th/en/our-roles/financial-institutions/Thailand-financial-institutions-and-financial-service-providers.html>
- Bunjevaca, T. A. (2009). Credit rating agencies: a regulatory challenge for Australia. *Melbourne University Law Review*, 33(1), 39-67.
- Cash, D. (2018). Credit rating agency regulation in the UK If and when article 50 is invoked: Round holes for a square peg? *European Business Law Review*, 29(1).
- Cassim, R. (2022). An analysis of trends in shareholder activism in South Africa. *African Journal of International and Comparative Law*, 30(2), 149-174.
- Catapani, M. F. (2018). Protection of Investors and Credit Rating Agencies Regulation in Latin America. *Beijing L. Rev.*, 9, 547.
- CBIRC. (2018). China Banking and Insurance Regulatory Commission Role. <https://www.cbirc.gov.cn/>
- CCGG. (2023). Principles for Governance Monitoring, Voting, and Shareholder Engagement. <https://ccgg.ca/wp-content/uploads/2020/05/2020-Stewardship-Principles-CCGG-new-branding.pdf> (Canadian Coalition for Good Governance (CCGG))
- CGI. (2020). Corporate Governance Institute (CGI) at Frankfurt School of Finance & Management. Corporate Governance Institute (CGI) Publishing. <https://www.frankfurt-school.de/en/home/research/centres/corporate-governance-institute>
- Chang, E. C.-R. (2023). Institutional Investor Stewardship in Taiwan: The Taiwan Stewardship Code's Ineffectiveness and potential Improvements. *UCLA Pac. Basin LJ*, 40, 65.
- Clearstream. (2019). Market infrastructure - South Africa. Deutsche Börse Group. <https://www.clearstream.com/clearstream-en/securities-services/market-coverage/middle-east-and-africa/south-africa/market-infrastructure-south-africa-1280892>
- Conkar, K., Keskin, A., & Kayahan, C. (2009). Banking crises and financial system in Turkey. *Journal of Modern Accounting and Auditing*, 5(7), 21.
- Cornelius, P., & Kogut, B. M. (2003). Corporate governance and capital flows in a global economy (Vol. 1). *Global Outlook Book*.
- National Instrument 25-101 Designated Rating Organizations, Related Policies and Consequential Amendments, (2012). <https://www.osc.ca/en/securities-law/instruments-rules-policies/2/25-101/notice-national-instrument-25-101-designated-rating-organizations-related-policies-and>
- Davies, P. (2015). Shareholders in the United Kingdom. In *Research hand-*

- book on shareholder power (pp. 355-382). Edward Elgar Publishing.
- DCGK. (2023). Regierungskommission Deutscher Corporate Governance Kodex Publishing. Regierungskommission Deutscher Corporate Governance Kodex <https://www.dcgk.de/en/code//foreword.html>
- Deloitte. (2011). Developing an effective governance operating model: A guide for financial services boards and management teams. Deloitte Publishing. <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Financial-Services/dttl-fsi-US-FSI-Developinganeffectivegovernance-031913.pdf>
- Deloitte. (2021). Financial markets in the UK (Deloitte Publishing, Issue. http://www.deloitte.co.uk/investingintheuk/pdfs/india/uk_investingintheuk_in_fivefinancialmarketsintheuk.pdf
- Dietl, H. (1997). Capital markets and corporate governance in Japan, Germany and the United States: Organizational response to market inefficiencies (Vol. 12). Routledge.
- Dinh, T. Q., & Calabrò, A. (2019). Asian family firms through corporate governance and institutions: A systematic review of the literature and agenda for future research. *International Journal of Management Reviews*, 21(1), 50-75.
- Duffield, S., & Watson, G. (2022). Role of the Company Secretary. In *A Director's Guide to Governance in the Boardroom* (pp. 207-235). Routledge.
- Eells, R. (1960). *The meaning of modern business: an introduction to the philosophy of large corporate enterprise*. Columbia University Press.
- Franc, J. M., Hung, K. K. C., Pirisi, A., & Weinstein, E. S. (2023). Analysis of Delphi study 7-point linear scale data by parametric methods: use of the mean and standard deviation. *Methodological Innovations*, 16(2), 226-233.
- Guidelines for Supervision of Credit Rating Agencies (2020). <https://www.fsa.go.jp/common/law/guide/kakuduke/rating.pdf>
- Gwet, K. L. (2014). *Handbook of inter-rater reliability: The definitive guide to measuring the extent of agreement among raters*. Advanced Analytics, LLC.
- Graetz, M. J., & Shapiro, I. (2020). *The wolf at the door: The menace of economic insecurity and how to fight it*. Harvard University Press.
- Hai, B. X., & Nunoi, C. (2008). Corporate governance in Vietnam: A system in transition. *Hitotsubashi journal of commerce and management*, 42(1 (42), 45-65.
- Hannes, K., & Lockwood, C. (2011). *Synthesizing qualitative research: choosing the right approach*. John Wiley & Sons.
- HKCGI. (2023). *Chartered Governance Qualifying Programme: Professional development Hong Kong Chartered Governance Institute*. <https://www>.

cgi.org.uk/professional-development/chartered-governance-qualifying-programme?tabNum=2

Högfeldt, P. (2004). The history and politics of corporate ownership in Sweden. National Bureau of Economic Research Cambridge, Mass., USA.

Holland, C. H., Gregory, H. J., & Grapsas, R. (2018). Corporate Governance in the USA. Lexology. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=e295afc9-da23-4824-9025-9772e3438ebe>

Habib, A. M. (2024). Financial development and corporate governance efficiency: an overview of MENA. Handbook of Banking and Finance in the MENA Region, 147-169.

IFAC. (2018). External audits in India. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/india>

IFAC. (2019). External audits in United-Kingdom. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/united-kingdom>

IFAC. (2020). External audits in China. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/china-mainland>

IFAC. (2021). External audits in Canada. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/canada>

IFAC. (2022a). External audits in Australia. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/australia>

IFAC. (2022b). External audits in in South Africa. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/south-africa>

IFAC. (2023). External audits in Hong Kong. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/hong-kong-china>

IFAC. (2024a). External audits in Brazil. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/brazil>

IFAC. (2024b). External audits in Germany. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/germany>

IFAC. (2024c). External audits in Japan. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/japan>

ship/profile/japan

IFAC. (2024d). External audits in Malaysia. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/malaysia>

IFAC. (2024e). External audits in Norway. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/norway>

IFAC. (2024f). External audits in South Korea. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/korea>

IFAC. (2024g). External audits in Sweden. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/sweden>

IFAC. (2024h). External audits in Taiwan. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/chinese-taiwan>

IFAC. (2024i). External audits in Thailand. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/thailand>

IFAC. (2024j). External audits in Turkey. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/rkiye>

IFAC. (2024k). External audits in United States of America. INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS (IFAC). <https://www.ifac.org/about-ifac/membership/profile/united-states-america>

IMF. (2016). regulatory framework, a self-assessment prepared by the German authorities, and detailed discussions with key stakeholders. Discussions were held with government. International Monetary Fund.

IOD. (2011). Code for responsible investing in South Africa. In: Lexis Nexis South Africa Johannesburg, South Africa.

ISG.(2023).StewardshipFrameworkforInstitutionalInvestors.<https://isgframework.org/stewardship-principles/#:~:text=STEWARDSHIP%20FRAMEWORK%20FOR%20INSTITUTIONAL%20INVESTORS,companies%20in%20which%20they%20invest>.

Ji, J. (2010). Protecting minority shareholders in private corporations: a comparative study from Canadian and Chinese perspectives University of British Columbia].

Jan, A. A., Lai, F. W., Shah, S. Q. A., Tahir, M., Hassan, R., & Shad, M. K. (2025). Does Islamic corporate governance prevent bankruptcy in Islamic

- banks? Implications for economic sustainability. *Management & Sustainability: An Arab Review*, 4(1), 168-195.
- Kane, J. (2020). The SEC's Office of Credit Ratings and NRSRO Regulation: Past, Present, and Future. <https://www.sec.gov/news/speech/speech-jessica-kane-2020-02-24>
- Kang, S. Y., & Chun, K.-H. (2022). Korea's Stewardship Code and the Rise of Shareholder Activism. *Global Shareholder Stewardship* (Cambridge Univ. Press, 2022 Forthcoming), Peking University School of Transnational Law Research Paper.
- Katrina, B. (2019). Auditing and Accounting in Southeast Asia. OECD-ASIAN ROUNDTABLE.
- Kerton, R. R., & Ademuyiwa, I. (2018). Financial consumer protection in Canada: Triumphs and tribulations. An international comparison of financial consumer protection, 85-131.
- Kim, K., & Moon, H. J. (2019). Corporate Governance in South Korea. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=a48c6ebf-af0b-48f5-80ea-85ea920e8313#:~:text=Under%20the%20KCC%2C%20the%20appointment,of%20those%20shareholders%20present%20at>
- Lin, R., Wang, L., Li, B., Lu, Y., Qi, Z., & Xie, L. (2023). Organizational governance in the smart era: The implications of blockchain. *Nankai Business Review International*, 14(2), 197-229.
- Le, T. A. (2019). Determination of Corporate Credit Ratings: Vietnamese Evidence.
- Lee, K. Y., Chung, C. Y., & Morscheck, J. (2020). Does geographic proximity matter in active monitoring? Evidence from institutional blockholder monitoring of corporate governance in the Korean market. *Global Economic Review*, 49(2), 150-170.
- Leung, M., & Hsiao, E. (2021). Stewardship 2.0: Awareness, Effectiveness, and Progression of Stewardship Codes in Asia Pacific. CFA Institute. <https://www.cfainstitute.org/-/media/documents/article/position-paper/stewardship.pdf>
- Lewis, S. (2015). Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches. *Health promotion practice*, 16(4), 473-475.
- Liau, L., & Passaro, D. H. (2019). Corporate Governance in Brazil: A structured guide to corporate governance in Brazil. Lexology. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=a4c46050-8e74-4011-a41e-324f94cb1e24>
- Limpaphayom, P., & Connelly, J. T. (2004). Corporate governance in Thailand. Available at SSRN 965300.
- Lin, L., & Puchniak, D. W. (2022). Institutional investors in China: Corporate

governance and policy channeling in the market within the state. *Colum. J. Asian L.*, 35, 74.

Loke, A. F. (2009). The efficacy of securities investors' rights in Singapore. *Singapore Journal of Legal Studies*, 109-134.

Lu, J., & Batten, J. (2023). The implementation of OECD corporate governance principles in post-crisis Asia. In *Australasian perspectives on corporate citizenship* (pp. 47-62). Routledge.

Mähönen, J., Sjäffjell, B., & Mee, M. (2020). Stewardship Norwegian-style: fragmented and state-dominated (but not without potential?). An edited version of the paper will be published as a chapter in *Global Shareholder Stewardship: Complexities, Challenges and Possibilities* (Dionysia Katelouzou and Dan W Puchniak eds, Cambridge University Press, Forthcoming), University of Oslo Faculty of Law Research Paper(2020-17), 21-06.

Mähönen, J. T., Sjäffjell, B., & Mee, M. (2022). Stewardship Norwegian-style: fragmented and state-dominated (but not without potential?). In *Global Shareholder Stewardship* (pp. 8). Cambridge University Press.

Marcelius, P., Björkwall, C., & Frick, I. (2022). Corporate Governance Laws and Regulations Sweden 2022-2023. ICLG. <https://iclg.com/practice-areas/corporate-governance-laws-and-regulations/sweden>

Martynova, M., & Renneboog, L. (2010). A corporate governance index: convergence and diversity of national corporate governance regulations.

MAS. (2022). Capital Markets Entities in Singapore. Monetary Authority of Singapore Publishing. <https://www.mas.gov.sg/regulation/capital-markets>

Matsunami, N., & Tatsumi, K. (2023). Corporate Governance Laws and Regulations Japan 2022-2023. The International Comparative Legal Guides (ICLG). <https://iclg.com/practice-areas/corporate-governance-laws-and-regulations/japan>

McClymont, C., Ende, M. V. D., & Rear, S. (2018). Corporate Governance in Australia. Lexology. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=ae82b9ab-4034-4f1f-a772-520174b9870f#:~:text=The%20primary%20sources%20of%20law%20and%20regulation%20regarding%20corporate%20governance,within%20the%20Australian%20court%20system.>

Mercury. (2023). Finance and Accounting Courses: Finance, Risk Management & Corporate Governance. Mercury Publishing. <https://mercury-training.com/c/2029.html>

Michael, B., & Goo, S. (2015). Corporate governance and its reform in Hong Kong: A study in comparative corporate governance. *Corporate Governance*, 15(4), 444-475.

- Miles, B. L. (2002). The Canadian Financial System. <https://www.everycrsreport.com/reports/RL31459.html>
- Mishra, P. (2009). Indian capital market-revisiting market efficiency. *Indian Journal of Capital Markets*, 2(5).
- Murillo, D., & Sung, Y.-d. (2013). Understanding Korean capitalism: Chaebols and their corporate governance. *ESADEgeo Center for Global Economy and Geopolitics Position Paper*, 33.
- Murray, D., Davis, K., Dunn, C., Hewson, C., & McNamee, B. (2014). Financial System Inquiry– Final Report. <https://treasury.gov.au/sites/default/files/2019-03/p2014-FSI-01Final-Report.pdf>
- Magnis, C., Papadamou, S., & Iatridis, G. E. (2024). The impact of corporate governance mechanisms on mitigating banks' propensity for risk-taking. *Journal of Banking Regulation*, 25(3), 234-255.
- Nachemson-Ekwall, S., & Mayer, C. (2018). Nomination committees and corporate governance: Lessons from Sweden and the UK. *Saïd Business School WP*, 12.
- Nase, E., & Greitemann, G. (2018). Corporate Governance in Germany. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=d2760da7-0102-426d-b081-0ce5bbec747a>
- Nguyen, T. M. H. (2015). Corporate Entrepreneurship, Ownership and Governance in Post-Privatisation Vietnam. The University of Manchester (United Kingdom).
- NorgesBank. (2022). NORWAY'S FINANCIAL SYSTEM: AN OVERVIEW. Norges Bank Publishing. https://www.norges-bank.no/contentassets/33185319a0ca4b069c3c0e9e9656e773/dnfs_2022_eng_web.pdf?v=08/31/2022110659
- Nyasha, S., & Odhiambo, N. (2013). Stock market development in the United Kingdom: Prospects and challenges. *The International Business & Economics Research Journal (Online)*, 12(7), 725.
- OECD. (2007). Enforcement of corporate governance in Asia: The unfinished agenda. OECD Publishing. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2007/12/enforcement-of-corporate-governance-in-asia_g1gh81a9/9789264035607-en.pdf
- OECD. (2014). Public Enforcement and Corporate Governance in Asia: Guidance and Good Practices, OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264217409-en>.
- OECD. (2023). OECD Corporate Governance Factbook 2023. OECD Pub-

lishing. <https://www.oecd.org/corporate/corporate-governance-factbook.htm>

Pearce, W., Sharpe, N., & Bessiso, S. V. (2023). The Corporate Governance Review: United Kingdom. Lexology. <https://www.lexology.com/indepth/the-corporate-governance-review/united-kingdom>

Pooling, P., & Wilkinson, C. (2018). Corporate Governance in Thailand. Lexology. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=dc8fa9a2-604c-48a5-b841-be85c9f58f97>

Prakash, S., Ayachit, A., & Garg, S. (2017). Regulation of credit rating agencies in India. Delhi, India: Vidhi Centre for Legal Policy.

PwC. (2010). Doing business and Investing in Brazil (PricewaterhouseCoopers International Limited, Issue. <https://www.pwc.com/jp/en/japan-desk/assets/doing-business-in-brazil-e-2010.pdf>

Rachagan, S. (2011). Protecting minority shareholders in Malaysian public listed companies against conflicts of interest by related parties: Some important developments. *Corporate Ownership and Control*, 8(4), 123-139.

SAHA. (2021). World Corporate Governance Index. <http://www.saharating.com/~saharati/en/world-corporate-governance-index/>

Sande, C. v. d., & Schneider, S. H. (2023). The Corporate Governance Review: Germany. <https://thelawreviews.co.uk/title/the-corporate-governance-review/germany>

Sandelowski, M., Docherty, S., & Emden, C. (1997). Qualitative metasynthesis: Issues and techniques. *Research in nursing & health*, 20(4), 365-371.

SASAC. (2018). The State-owned Assets Supervision and Administration Commission of the State Council (SASAC): What We Do. http://en.sasac.gov.cn/2018/07/17/c_9258.htm

Scene, T. I. (1999). A Primer on Korean Bankruptcy Law. *ABI Journal*. <https://www.abi.org/abi-journal/a-primer-on-korean-bankruptcy-law#:~:text=Under%20Korean%20bankruptcy%20laws%2C%20the,the%20firm%20under%20chapter%2011.>

Schlaflly, J. (2024). Helping the Little Guy: A Comparative Analysis of Shareholder Protection Mechanisms in the United States and Singapore. *Ga. J. Int'l & Comp. L.*, 52, 726.

Schenck, H. E., & Mangat, H. S. (2023). Towards Improved Organizational Governance of Neurotrauma Surveillance: Comment on "Neurotrauma Surveillance in National Registries of Low-and Middle-Income Countries: A Scoping Review and Comparative Analysis of Data Dictionaries". *Interna-*

- tional Journal of Health Policy and Management, 12, 7554
- Schmidt, R. H. (2003). Corporate governance in Germany: An economic perspective. Available at SSRN 477761.
- Scott, W. R. (1992). Organizations: Rational, natural, and open systems. Prentice hall.
- Code of Conduct for Persons Providing Credit Rating Services in hong kong, (2011). <https://www.sfc.hk/en/Rules-and-standards/Codes-and-guidelines/Codes/Code-of-Conduct-for-Persons-Providing-Credit-Rating-Services>
- Shah, S. N. U. H. (2020). An Empirical Study of Shareholders Rights in Australia: Theory and Practice [Victoria University].
- Sharma, P., & Sachdeva, S. (2022). Minority shareholder activism in light of the Indian companies act, 2013. International Journal of Law and Management, 64(5), 418-440.
- Sharp, C. A. (2003). Qualitative research and evaluation methods. Evaluation Journal of Australasia, 3(2), 60-61.
- Shimomoto, Y. (1999). Developing the capital market-Vietnam. Asian Development Review, 12(7),54-72
- Shinkle, J. T. (1997). Observations on capital market regulation: Hong Kong and the People's Republic of China. U. Pa. J. Int'l Econ. L., 18, 255.
- Shroff, S. S., Pandey, R. K., & Nijhawan, V. (2018). Corporate Governance in India. Lexology. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=673fd913-c212-42bc-9d9c-a0eb14002359>
- Singh, R. A., & Yusof, Z. A. (2005). Development of the capital market in Malaysia. Capital Markets in Asia: Changing Roles for Economic Development. Tokyo: Tokyo Club Foundation for Global Studies.
- Son, J. S., Choi, J. H., Kim, Y. U., Moon, J. H., Cha, J. H., YoungKang, S., KyungKim, B., Noh, E. J., & JungHwang, H. (2018). Financial System in Korea. Financial Stability Department, Bank of Korea Publishing.
- Sarta, A., Durand, R., & Vergne, J. P. (2021). Organizational adaptation. Journal of management, 47(1), 43-75.
- Stenfors, A., Clark, E., Farahani, I., Hansen, A. L., & Passarella, M. (2014a). The Swedish financial system. Leeds, U.K.
- Stensaker, T. (2017). How will a ban on shadow ratings affect the Nordic bond markets? Copenhagen Business School.
- Sung, A. T. S., & Yu, M. (2022). In review: capital markets law in Taiwan. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=90b96784-643f-4a51-8b77-505b414476fe>

- Sy, A. N. R. (2009). The systemic regulation of credit rating agencies and rated markets.
- Tareq, M., Bellamy, S., & Morley, C. (2011). Reform of minority shareholder rights: An international perspective. *Corporate Ownership and Control*, 9(1), 60-71.
- Tricker, B., & Tricker, R. I. (2015). *Corporate governance: Principles, policies, and practices*. Oxford University Press, USA.
- Truong Nhat Quang, N. V. H. a. K. P. (2023). The Corporate Governance Review: Vietnam. *The Law Reviews*. <https://thelawreviews.co.uk/title/the-corporate-governance-review/vietnam>
- UNEPFI. (2019). Investor obligations and duties in six Asian markets. United Nations Environment Programme Finance Initiative Publishing. https://www.unepfi.org/fileadmin/documents/Investor_obligations_and_duties_in_six_asian_markets.pdf
- USCBC. (2021). State Administration for Market Regulation (SAMR) The US-China Business Council. https://www.uschina.org/sites/default/files/samr_organization_chart.pdf
- Vanbelle, S., & Albert, A. (2008). A bootstrap method for comparing correlated kappa coefficients. *Journal of Statistical Computation and Simulation*, 78(11), 1009-1015.
- Vargas, L. H. F., Bortolon, P. M., Barros, L. A., & Leal, R. P. (2018). Recent activism initiatives in Brazil. *International Journal of Disclosure and Governance*, 15, 40-50.
- Volcker, P., & Ferguson, R. (2009). The structure of financial supervision. Group of Thirty.
- Wade, R. H. (2022). *The Narrow Corridor: States, Societies, and the Fate of Liberty*: By Daron Acemoglu and James Robinson London: Penguin Press, 2019, 576 pp., \$20 (paperback, e-book), ISBN (paperback) 9780735224407; ISBN (e-book) 9780735224391.
- WorldBank. (2019). China - Financial sector assessment program : detailed assessment of observance - IOSCO objectives and principals of securities regulation. World Bank Group. <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/363291512541399092/china-financial-sector-assessment-program-detailed-assessment-of-observance-iosco-objectives-and-principals-of-securities-regulation>
- Yoshii, K., Ando, H., & Yasaka, S. (2022). Equity Capital Markets in Japan: Regulatory Overview. <https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/5-504-9517?tr>

ansitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true#co_
pageContainer

Youco24. (2023). Corporate Secretarial Services. Youco24 Publishing. https://youco24.de/en/corporate-services/?_gl=1*ii762z*_up*MQ..*_ga*MTgzNjcwNzY1MS4xNjc3Njc3MzAw*_ga_S2D1QST1QJ*MTY4NzY3NzI5OC4xLjEuMTY4NzY3NzM1Mi4wLjAuMA..

Yun, M., & Lee, K. S. (1999). A Primer on Korean Bankruptcy Law. Am. Bankr. Inst. J., 1999, 2.

Yurtoglu, B. (2003). Corporate governance and implications for minority shareholders in Turkey.

Yutaka, S. (1999). Developing the capital market-Vietnam. Asian Development Review, 12(54-72), 82-89.